

LUNDS UNIVERSITET
Ekonomihögskolan

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Kandidatuppsats i Redovisning

HT 13

Fri revisionsplikt

Gjorde Sverige rätt som valde låga gränsvärden för revision?

Författare:

Johan André

Cecilia Gustafsson

Therese Ronge

Handledare:

Hans Knutsson

Förord

Vi vill börja med att rikta ett stort tack till de respondenter som medverkat på intervjuer och därmed gjort denna studie möjlig.

Vi vill även rikta ett stort tack till vår handledare Hans Knutsson som har bidragit med bra synpunkter och handledning under arbetets gång.

Lund den 13 januari 2014

Johan André

Cecilia Gustafsson

Therese Ronge

Sammanfattning

Examensarbetets titel:	Fri revisionsplikt – Gjorde Sverige rätt som valde låga gränsvärden för revision?
Seminariedatum:	2014-01-16
Kurs:	FEKH69, Examensarbete kandidatnivå, 15 högskolepoäng
Författare:	Johan André, Cecilia Gustafsson och Therese Ronge
Handledare:	Hans Knutsson
Nyckelord:	Revisionsplikt, Revision, Gränsvärden, Avskaffande, Revisor
Syfte:	Att utreda om svenska företag, som kan komma att omfattas av revisionsfrihet vid höjda gränsvärden, kommer att välja bort revision samt vilka följder det skulle få för företagen och samhället.
Metod:	Studien bygger på en kvalitativ metod och en deduktiv ansats där vi intervjuat sex stycken företag samt ett antal betydande intressenter.
Studiens referensram:	I avsnittet ges en kort presentation av revision. Därefter går vi igenom tidigare studier och avslutningsvis presenteras de fyra vetenskapliga teorier som vi använt oss av: intressentmodellen, agentteorin, legitimitetsteorin samt den institutionella teorin.
Empiri:	Avsnittet är en presentation av de företag och intressenter som vi intervjuat, samt de svar som framkommit i intervjuerna.
Slutsats:	Den slutsats vi kommit fram till är att större företag som idag inte omfattas av revisionsfriheten skulle välja att behålla revision och revisorn även om gränsvärdena höjdes. Vidare har vi kommit fram till att Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten samt kreditinstitut ställer sig negativa till en höjning av gränsvärdena.

Abstract

Title:	Audit exemption – Did Sweden make the right decision when they chose a lower limit for audit exemption?
Date of seminar:	2014-01-16
Course:	FEKH69, Bachelor thesis, 15 credits
Authors:	Johan André, Cecilia Gustafsson and Therese Ronge
Supervisor:	Hans Knutsson
Key words:	Audit requirement, Auditing, Removal, Accountant
Purpose:	The purpose of this study is to find out if Swedish companies will adopt audit exemption if the government choose to raise the limit to a higher level and how that would affect the companies and the society.
Method:	The study has a deductive approach. We have chosen a qualitative method where we have interviewed selected respondents from six companies and some of their most important stakeholders.
Theoretical perspective:	The theoretical chapter consists of five parts including auditing, stakeholder theory, principal-agent theory, legitimacy theory and the organizational behaviour theory.
Empiricism:	The empirical chapter consists of a presentation of the six companies that we interviewed in our study and a summary of the interviews.
Conclusion:	Our study shows that bigger companies will continue to use auditing even if the government choose to raise the limit for audit exemption. We have also come to the conclusion that the main stakeholders don't approve on raising the limits for audit exemption.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Abstract.....	4
1 Introduktion.....	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Problemdiskussion	7
1.3 Syfte	8
1.4 Avgränsning.....	8
2. Disposition.....	9
3. Metod	10
3.1 Uppsatsens angreppssätt	10
3.2 Vetenskapligt synsätt	10
3.3 Metodval	11
3.4 Datainsamling	15
3.5 Studiens tillförlitlighet.....	17
4. Studiens referensram	20
4.1 Revision	20
4.2 Tidigare studier.....	21
4.3 Teori.....	23
4.4 Sammanfattning av studiens centrala teoretiska utgångspunkter.....	29
4.5 Vårt analysverktyg	31
5. Empiri.....	32
5.1 Intervjuföretag.....	32
5.2 Sammanfattande tabell över företagens svar.....	40
5.3 Intressenter.....	41
6. Analys.....	44
6.1 Kontroll.....	44
6.2 Trygghet	46
6.3 Legitimitet	47
6.4 Anpassning	48
6.5 Sammanfattning av analys.....	49
7. Slutsats.....	50
7.1 Förslag till vidare forskning	51
8. Referenslista.....	52

1 Introduktion

I detta avsnitt presenteras bakgrunden till revisionsplikten och dess avskaffande i Sverige. Vidare förs en diskussion kring ämnet vilket leder fram till uppsatsens frågeställning och syfte.

1.1 Bakgrund

Revision av företagets räkenskaper har länge varit ett krav för svenska aktiebolag och sedan år 1987 finns det även krav på användandet av en godkänd eller auktoriserad revisor som ska granska och skriva under årsboksluten. Syftet med revisionsplikten var dels att förebygga ekonomisk brottslighet men också att tillgodose ägare och borgenärers intresse av kontroll av företaget samt att företagets resultat redovisas på ett riktigt sätt. (Carrington, 2010, s. 7)

Sedan Sveriges inträde i EU har man arbetat med att anpassa sina redovisningsregler till de övriga medlemsländerna. Att uppnå en harmonisering av europeiska redovisningsregler är viktigt då de globala kapitalmarknaderna kräver jämförbara redovisningar (Artsberg, 2005, s. 144). Detta har medfört att Sverige eftersträvar att följa de riktlinjer som sätts upp för medlemsländerna.

I syfte att öka konkurrenskraften och stimulera Europas ekonomi ville Europeiska Rådet att EU:s medlemsstater skulle göra gemensamma insatser för att minska de administrativa kostnaderna med 25 % för företagen fram till år 2012. Sverige tillsatte tre utredningar för att ta fram förslag på kostnadsreduceringar varav en benämndes ”*Utredningen om revisorer och revision*” (SOU 2008:32 s. 177). Denna utredning syftade till att se över frågor gällande revisorer och revision och däribland frågan om revisionsplikt för små aktiebolag (SOU 2008:32 s. 69).

I utredningen föreslogs att Sverige skulle följa de riktlinjer som EU har satt upp som krav på användandet av revisor. Dessa riktlinjer innebär att företag som uppfyller minst två av följande kriterier måste använda sig av en revisor.

- Balansomslutning på 41,5 miljoner kronor
- Nettoomsättning på 83 miljoner kronor
- 50 anställda

Vid dessa gränsvärden skulle endast omkring fyra procent av Sveriges aktiebolag beröras av revisionsplikt. Den 1 november 2010 när reformen trädde i kraft valde regeringen istället ett försiktigare alternativ för att se hur förändringen föll ut. Följande gränsvärden för revisionsplikten gäller i Sverige idag (SOU 2008: 32 s. 16-17):

- Balansomslutning på 1,5 miljoner kronor
- Nettoomsättning på 3 miljoner kronor
- 3 anställda

Bolag som är börsnoterade berörs inte av detta direktiv och måste därmed fortsatt använda sig av revision även om de uppfyller ovan nämnda kriterier (SOU 2008:32 s. 85-87).

Som framgår av de idag gällande kriterierna ligger Sveriges gränsvärden betydligt lägre än de riktlinjer som EU har satt upp. Diskussioner förs nu huruvida man ska ta nästa steg i denna process och höja gränsvärdena så att fler företag omfattas av revisionsfrihet (Debattpanelen, Balans, 2013, nr. 9).

1.2 Problemdiskussion

I statens offentliga utredning (SOU 2008:32) framkommer att en av de huvudsakliga anledningarna till avskaffandet av revisionsplikten var att man ville förbättra konkurrenskraften för svenska företag. Sverige bedriver mycket handel med andra medlemsländer och utredningen menade därför att svenska företag skulle få en konkurrensnackdel jämfört med företag i andra medlemsländer då man har högre revisions- och redovisningskostnader. Om vi ser på övriga medlemsländer har den slopade revisionsplikten införts för företag med en omsättning på upp till 83 miljoner kronor, vilket medför att nackdelarna Sverige hade, jämfört med andra medlemsländer, kvarstår trots avskaffandet som skedde år 2010.

Vid en undersökning som gjordes med ett 40-tal småföretag före regleringens ikraftträdande framkom ett antal anledningar till varför man inte skulle välja bort revision även om möjligheten uppstod. De orsaker som de tillfrågade företagen nämnde var att revision ger en försäkran på att redovisningen stämmer skattemässigt, att den fungerar som ett ”hälsointyg” för bolagets kreditvärdighet vid ansökan om lån samt att de upplever en stark relation med sin revisor (Halvarsson & Juhlin, Balans, 1995, nr. 8-9).

Det har nu gått drygt fyra år sedan gränsvärdena för revisionsplikt infördes och de följder som avskaffandet fört med sig börjar nu framträda. Bolagsverkets undersökningar visar att 75 % av nystartade företag idag väljer bort revision och att ungefär hälften av de redan existerande företagen gör detsamma (Debattpanelen, Balans nr 9, 2013). Förespråkarna för revisionsfrihet menar att de nuvarande gränsvärdena sattes för lågt och att en höjning bör ske så att revisionsfriheten omfattar fler svenska bolag. Clas Norberg, redovisningsexpert på Svenskt näringsliv menar att de låga gränsvärdena som vi har i dagsläget kan skapa problem för näringslivet då företag kan göra avkall för att hamna under gränsvärdena. En följd han nämner är att bolag kan överväga att avstå från att göra ytterligare anställningar för att komma under gränsvärdet och därmed undvika kostnaderna med revision (Andersson, Driva Eget, 2011 aug).

Samtidigt som inställningen är positiv till en framtida höjning hos flertalet parter så finns det en hel del motsättningar till höjda gränsvärden i framtiden. Lagändringen, som trädde i kraft år 2010 hade många motståndare, däribland Skatteverket och Bolagsverket. Anledningen till deras motstånd var att de ansåg att fri revision skulle leda till en ökad ekonomisk brottslighet och ett ökat skattefusk. Enligt Skatteverket har den avskaffade revisionsplikten resulterat i att cirka 1,3 miljarder svenska kronor har feldeklarerats. Av denna anledning menar Skatteverket att en framtida höjning av gränsvärdena måste ske försiktigt för att företagen ska hinna anpassa sina redovisningsrutiner och minimera fel. (Andersson, Driva Eget, 2011 aug)

I ett pressmeddelande från Bolagsverket framkommer att det skett en ökning av antalet årsredovisningar med felaktigheter. Man har även sett en ökning av försenade

årsredovisningar vilket medfört att fler förseningsavgifter ålagts företagen. (Pressmeddelande från Bolagsverket, 2012-08-16).

”Vi kan t.ex. se handskrivna årsredovisningar med uppställningar som inte följer lagstiftning” (Per Nordström, chefsjurist på Bolagsverket)

Det är inte bara Bolagsverket och Skattemyndigheten som kunnat utläsa effekter som avskaffandet av revisionsplikten medfört. Kreditupplysningsföretaget UC har kunnat identifiera att kreditrisken hos företag har påverkats, detta då 75 % av de nystartade aktiebolag som avstår revision har påvisat ha högre kreditrisk jämfört med reviderade företag. UC har även sett att de företag som inte anlitar revisor eller redovisningskonsult visar en sämre kvalitet på de finansiella rapporterna. Enligt UC:s marknadschef Roland Sigbladh kan man se ett tydligt samband mellan reviderade årsredovisningar och kreditrisk. Sigbladh hävdar också att de företag som har reviderade årsredovisningar visat högre kreditvärdighet jämfört med de som inte anlitar revisor. (Björkman, Driva Eget, 2013 feb.)

Sverige var ett av de sista länderna inom EU som genomförde reformen, och de gränsvärden som sattes, för att omfattas som företag, är bland de lägsta bland medlemsländerna. Efter avskaffandet av revisionsplikten kvarstår nu frågan om man ska höja gränsvärdena ytterligare inom de närmsta åren.

Med denna diskussion som bakgrund anser vi det intressant att se hur företag som berörs av en eventuell höjning resonerar kring hur det skulle påverka dem. För att utreda hur en framtida ändring av gränsvärdena skulle tas emot av svenska företag och samhället har vi tagit fram följande frågeställningar:

- *Valde Sverige rätt när de införde lägre gränsvärden än de som EU rekommenderade?*
- *Hur ställer sig Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut till att fler svenska företag skulle undgå revisionsplikten?*

1.3 Syfte

Syftet med denna uppsats är att utreda och analysera konsekvenserna för svenska företag vid en höjning av gränsvärdena för revisionsplikt.

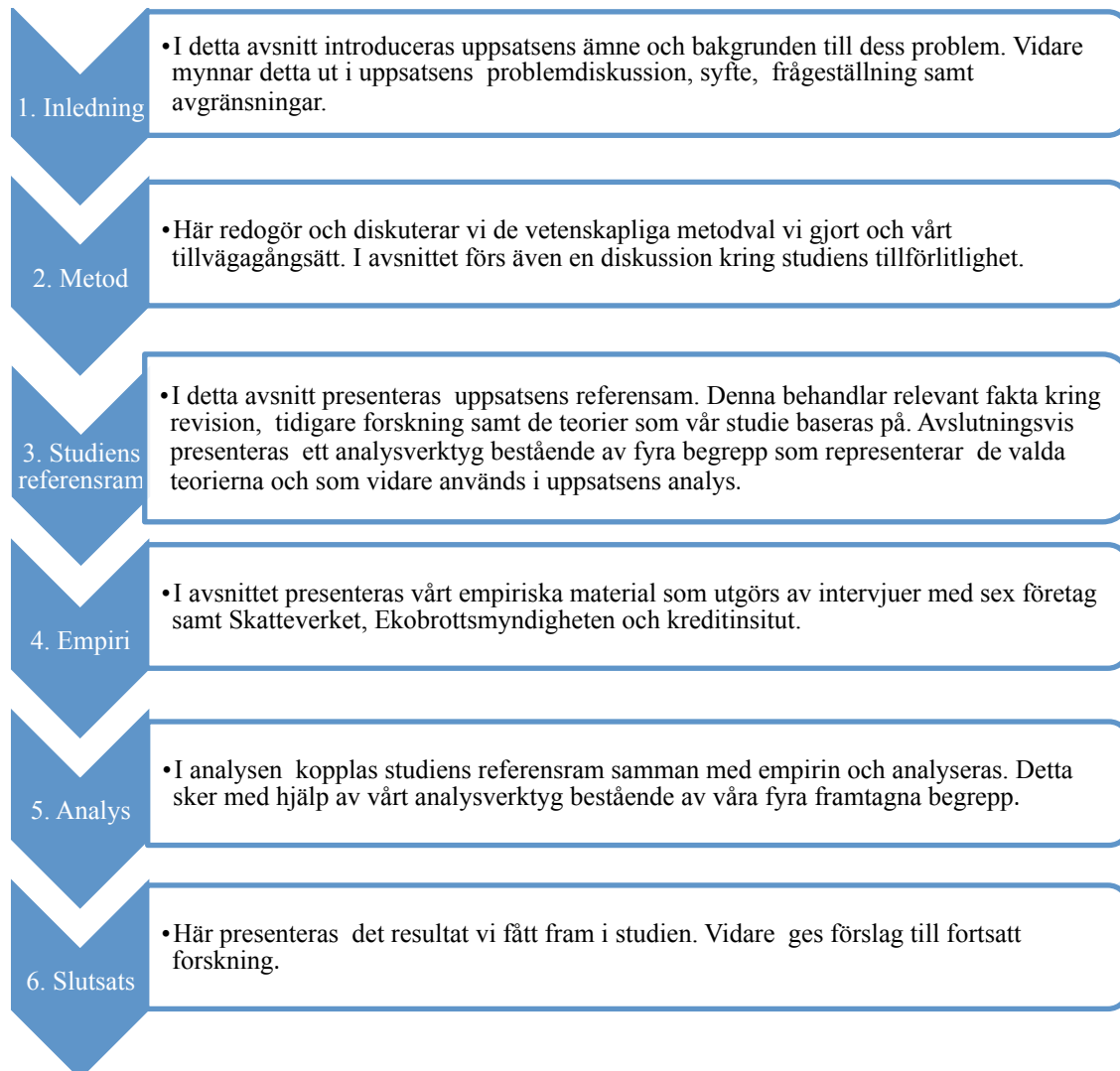
Vidare ska vi undersöka hur Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut ser på en eventuell höjning av gränsvärdena.

1.4 Avgränsning

Då det sedan tidigare finns uppsatser som berör detta problem utifrån byråernas perspektiv har vi valt att inrikta oss på hur en höjning av gränsvärdet skulle påverka företagen. De företag vi avgränsar oss till är de bolag som idag inte omfattas av revisionsfriheten och som befinner sig mellan Sveriges och EU:s riktlinjer. Vidare har vi valt att se på frågan ur ett antal intressenters perspektiv, som i vårt fall representeras av Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut.

Vi har även valt att avgränsa oss geografiskt till att utföra vår studie på företag inom Lunds Kommun.

2. Disposition

Figur: Uppsatsen disposition

3. Metod

I detta avsnitt presenteras det metodiska tillvägagångssätt vi haft när vi undersökt och utrett ämnet. Här redogörs även för det urval vi gjort samt vår datainsamling. Avslutningsvis diskuteras studiens tillförlitlighet.

3.1 Uppsatsens angreppssätt

Uppsatsen har sin utgångspunkt i Sveriges avskaffande av revisionsplikt som togs i laga kraft i november år 2010. Ämnesområdet är relativt välstuderat av forskare och studenter, vilket gjorde att vår första ansats blev att grundligt gå igenom tidigare studier för att på så sätt finna en ny infallsvinkel som ännu inte studerats i någon större utsträckning. Vi fann den aktuella debatten kring gränsvärdeshöjning för revisionsfrihet relativt outredd och ansåg det därför intressant med en fördjupning inom ämnet. Detta ämnesområde kom därmed att styra valet av vår forskningsfråga och uppsatsens syfte.

3.2 Vetenskapligt synsätt

Ett grundläggande mål inom den samhällsvetenskapliga forskningen är att integrera teori och empiri med varandra. Teori är inom forskning av stor vikt men begreppet kan ha en bred betydelse. Vetenskaplig teori kan enligt Johannessen & Tufte (2003) sammanfattas enligt följande: ett generellt påstående om verkligheten som har en viss generaliseringsnivå, det måste vara ett allmänt påstående som täcker mer än enstaka fall, det måste vara en förenkling av verkligheten, säga något om regelmässigheter samt säga något om samband mellan fenomen. Empiriska undersökningar som inte förankras i någon teori tappar ofta värde på grund av att de slutar i spekulationer och inte tillför något mervärde för att skapa förståelse för samhällsliga företeelser. (Johannessen & Tufte, 2003, s. 29)

Inom den vetenskapliga forskningen anges främst två olika tillvägagångssätt för att relatera empiri och teori till varandra. Först har vi den deduktiva ansatsen som är den vanligast förekommande och som förespråkas inom företagsekonomisk forskning (Bryman & Bell, 2013, s. 23). I en deduktiv ansats tar man utgångspunkt i teorin och testar därefter de empiriska data man har mot teorin för att utifrån den förklara fenomen och dra generaliserbara slutsatser (Johannessen & Tufte, 2003, s. 35). Motsatsen till deduktiv ansats är induktiv vilket innebär att man utgår från empiriska observationer och resultat och utifrån dessa försöker finna kopplingar och mönster till generella teorier (Bryman & Bell, 2013, s. 40).

Vi har i denna uppsats valt att använda oss av en forskningsmetod med ett deduktivt inslag. De empiriska data vi samlat in från företag och myndigheter har vi förklarat genom att koppla dessa till vår teoretiska referensram. För att undvika det problem Johannessen & Tufte (2003) identifierar, att empiriska undersökningar som inte förankras till teori mynnar ut i spekulationer, ansåg vi det därför viktigt att tidigt läsa in oss på relevanta vetenskapliga teorier samt forskning och artiklar som berör ämnet. Detta för att skapa en bra och väsentlig teoretisk referensram som vi sedan utgått från för att förklara och analysera vårt undersökningsresultat.

3.3 Metodval

Det finns två typer av vetenskapliga forskningsmetoder som förespråkas inom samhällsvetenskapen, dessa är kvalitativ respektive kvantitativ forskningsmetod. Enligt Bryman & Bell (2013) kan den kvalitativa och kvantitativa forskningen benämnas som två skilda forskningsstrategier där man med forskningsstrategi avser de val avseende riktning som görs vid genomförandet i företagsekonomisk forskning. Den kvantitativa forskningsstrategin lägger stor vikt vid mätbarhet, datainsamling samt analys och förklaras oftast utifrån ett deduktivt synsätt när det gäller relationen mellan teori och empiri. Den kvalitativa forskningsstrategin skiljer sig från den kvantitativa i flera avseenden, bland annat då den istället lägger större vikt vid ord och deras innebörd. Grunden för företagsekonomisk forskning är att en kvalitativ metod representeras av en induktiv ansats, det vill säga en generering snarare än prövning av teorier. Bryman och Bell (2013) menar dock att den roll som teorin spelar in i undersökningen, och vilken forskningsstrategi som därmed används, inte ska ses som orubblig eller av slutgiltigt slag utan att det även förekommer forskningsfall med kvalitativ karaktär som använder en deduktiv ansats (Bryman & Bell 2013, s. 41).

Denna uppsats har genomförts med en kvalitativ metod och som tidigare nämnts har vi utgått från en deduktiv ansats. Vi har alltså delvis gått emot den förutbestämda forskningsstrategin som företagsekonomisk forskning representeras av. Att vi säger oss utgått från en mer kvalitativ metod motiverar vi med att vi, genom utförandet av ett fåtal personliga intervjuer, försökt tolka och bilda oss en uppfattning om hur större aktiebolag i Sverige, men även myndigheter och banker, värdesätter revision. Eftersom respondenternas åsikter kan anses svåra att kvantifiera och mäta i siffror samtidigt som antalet intervjuade var för få för genomföra en kvantitativ studie, ansåg vi att en kvalitativ metod var lämpligast för vår studie. (Bryman & Bell, 2013, s. 322)

Innan vi bestämde oss för en kvalitativ metod diskuterade vi mycket kring vilken metod som var mest lämpad för det vi ämnade undersöka. Fördelarna vi såg med att utföra en kvantitativ undersökning var att kunna tillfråga fler företag om deras inställning till höjda gränsvärden. På så sätt skulle vi få fler svar som underlag för att dra slutsatser om företags ställningstagande till revision. Vi kom dock fram till att en undersökning av ett sådant slag skulle kunna medföra många svårigheter. Bland annat såg vi det som mer resurskrävande, dels tidsmässigt men främst ekonomiskt när det gällde urvalsprocessen. Detta då vi vid kontakt med Bolagsverket blev informerade om att de tog ut en kostnad per företag för urvalsuppgifter. Vidare såg vi en stor osäkerhet gällande svarsfrekvensen då risken för ett stort bortfall skulle leda till en mindre tillförlitlig studie. På grund av nackdelarna med en kvantitativ studie ansåg vi att en kvalitativ studie var bättre lämpad för vår undersökning. Det skulle dessutom ge möjlighet till personliga intervjuer med företagen vilket skulle ge oss intressantare svar och en ökad förståelse för vad de värdesätter med revision. Det kändes mer intressant för studien än en kvantitativ studie där vi enbart skulle få företagets ställningstagande utan någon djupare förståelse för vad det är som de faktiskt värdesätter med revision.

3.3.1 Val av studiens referensram

Som vi nämnt tidigare spelar valet av referensram en viktig roll för att vår empiriska undersökning ska tillföra något mervärde. Efter att vi gjort en grundlig genomgång av vetenskapliga teorier samt tidigare uppsatser som studerat revisionsplikt, kom vi fram till vad vi ansåg relevant för vår studie. Inledningsvis har vi valt att göra en redogörelse för innebörden av revision och revisorns roll då vi ansett att det är av betydelse att ha en grundläggande kunskap och förståelse för vad revision står för och vad som av samhället förväntas av revisorn. Vi har också valt att ha med ett avsnitt vi kallar tidigare studier. I detta avsnitt behandlar vi relevanta resultat från uppsatser som gjort liknande studier på små aktiebolag gällande revisionsplikts nuvarande gränsvärden. Orsaken till att vi valt att ha med tidigare studier är att vi anser det vara intressant att jämföra andra uppsatser resultat om små aktiebolag med det resultat vi får fram i vår studie om större bolag.

Vår teoretiska del i referensramen grundar sig på fyra vetenskapliga teorier som vi ansett relevanta för vårt studerande ämne. Dessa teorier är intressentmodellen, agentteorin, legitimitetsteorin samt den institutionella teorin. Anledningen till att vi valt dessa teorier är för att samtliga kan användas för att förklara behovet av revision och enligt forskare kan dessa teorier ses som komplement till varandra (Deegan & Unerman, 2011, s. 361).

Teorin utgår från intressentmodellen som sedan mynnar ut i de resterande tre modellerna; agentteorin, legitimitetsteorin och institutionell teori. Utifrån intressentmodellen har vi valt att avgränsa oss till att analysera några av intressenterna mer djupgående. Dessa intressenter är kreditinstitut och samhället i form av Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten. Orsaken till avgränsningen är att revision ses som en viktig del vid dessa intressenters syn på företag. Under avsnittet som behandlar intressentmodellen redogörs mer ingående för dessa parter.

3.3.2 Begrepp

Enligt Johannessen & Tufte (2003) kan begrepp inom vetenskapen ses som en nödvändig byggsten för att skapa och utveckla en teori (Johannessen & Tufte, 2003, s. 34). När man använder sig av begrepp inom den vetenskapliga forskningen är det viktigt att finna de som bäst representerar och uttrycker det som man syftar till att undersöka. Ju mer relevanta och representativa begrepp som väljs mot de teorier man utgår från, desto högre kvalitet och förståelse skapas för undersökningens förhållande till de vetenskapliga teorierna. Enligt Andersen (1998) är det även av stor vikt att det finns ett genomtänkt samband och en relation mellan de begrepp man väljer ut (Andersen, 1998, s. 28-29). Även om användningen av begrepp främst förespråkas inom den kvantitativa forskningsmetodik har vi ändå valt att i vår kvalitativa studie, utifrån våra presenterade teorier, välja ut fyra begrepp. De begrepp vi valt ut då de bäst förklarar våra utvalda teorier och uttrycker det vår undersökning syftar till att studera, är: kontroll, trygghet, legitimitet och anpassning. Dessa har vi vidare utgått från när vi skapat vårt frågeformulär för att se till att samtliga delar av vårt teoretiska ramverk täckts in i intervjuformuläret.

Våra begrepp togs fram genom att vi utgick från våra valda teorier för att sedan utforma ord som representerar och sammanfattar teorin med hänsyn till vad vi ämnade undersöka. Vid urvalet av begreppen har tidigare uppsatser varit till hjälp i viss utsträckning då vi har kunnat

se vad deras resultat påvisat om vad företag värdesätter med revision. Således kan begreppen sägas vara en översättning av teorin. Anledningen till att vi utarbetat begrepp är att teorin är väldigt omfattande och begreppen ska därmed underlätta för läsaren och spegla den del av teorin som är relevant för just vår studie.

Begreppet *kontroll* valdes ut för att representera agentteorin och intressentmodellen, medan *legitimitet* är framtaget ur legitimitetsteorin och *anpassning* utifrån den institutionella teorin. Till en början var tanken att endast ha dessa tre begrepp, men under arbetets gång upptäckte vi att *trygghet* var något som lades stor vikt vid. Detta ord tänkte vi till en början gick under definitionen *kontroll*, utifrån agentteorin och intressentmodellen, dock insåg vi relativt fort att begreppet var av sådan betydelse att det förtjänade en egen definition.

Betydelsen av begreppen har vi definierat som antaganden utifrån teorin med hänsyn till vad som kan ses som nyttan med revision. Dessa samlande definitioner har sedan utgjort studiens analysverktyg. Antagandena har vi sedan prövat mot teorin för att komma fram till ett resultat och en slutsats av vår undersökning när det gäller företagens intresse av revision.

Under arbetets gång med att analysera vårt empiriska resultat har vi upptäckt att innebörden av orden är nära besläktade med varandra och att det företagen värdesätter med revision har varit svårt att särskilja till endast ett begrepp. Med andra ord har vi upptäckt att ordens innebörd överlappar och går in i varandra. Detta har vi försökt hantera genom att noggrant analysera och diskutera respondenternas svar. Trots denna svårighet anser vi att det inte har varit någon nackdel, då det istället visat på att de ord vi valt ut har ett samband och att de varit representativa och relevanta för vår studie.

3.3.3 Urval

Det finns flera typer av urvalsmetoder för en undersökning baserad på intervjuer som följer ett frågeformulär. Hur man ska gå tillväga när man gör urvalet beror till stor del på studiens målsättning, tillvägagångssätt och hur stor population som ska undersökas. Valet av urvalsmetod kommer sedan att spela en viktig roll för att man ska kunna dra generaliserbara slutsatser av studien. Enligt May (2009) är det därmed viktigt att urvalet följer samma karaktär som populationen (May, 2009, s. 118). Det är också viktigt att skevhet i urvalet av respondenter undviks i möjligaste mån (Bryman & Bell, 2013, s. 111). De två vanligaste typerna av urvalsmetoder är slumpmässigt urval och icke-sannolikhetsurval (May, 2009, s. 119-21).

I vår undersökning har vi valt att utgå från ett strategiskt urval som är en mer specifik klassificering av ett icke-sannolikhetsurval. Enligt May (2009) innebär ett strategiskt urval att man väljer ut undersökningens objekt utifrån ett redan förutbestämt känt kriterium (May, 2009, s. 121). Denna metod var relevant för vår studie då vi hade ett antal kriterier som vår population skulle uppfylla när det gällde gränsvärdena. Vidare valde vi att avgränsa oss geografiskt för att urvalet inte skulle bli allt för omfattande. För att få fram population för vårt urval har vi använt oss av databasen www.foretagsfakta.se. De utvalda företagen uppfyller de kriterier som gör att de inte omfattas av fri revisorsplikt idag men eventuellt skulle göra det om gränsvärdena höjdes.

De kriterier som uppfylls av våra respondenter är:

- Balansomslutning 1,6 - 41,5 miljoner kronor
- Nettoomsättning 3,1 – 83 miljoner kronor
- 4-50 anställda

När vi utförde denna sökning fick vi fram totalt 250 företag. Vi hade gärna begränsat sökningen ytterligare, gällande omsättningen till max 83 miljoner kronor, men denna begränsning gick inte att göra på databasen www.foretagsfakta.se så vi fick gå in på varje sökträff och ta bort företag som översteg denna gräns. På grund av vår tidsbegränsning och begränsade ekonomiska resurser valde vi de företag som fanns representerade med sin mail-adress, vilket var 62 stycken företag. Till dessa skickade vi ett mail med förfrågan om en intervju och utifrån de svar vi fick valde vi ut sex företag. Då vår önskan var att genomföra intervjuerna så snart som möjligt föll valet på de företag som kunde ställa upp på en ganska snar intervju. Dessa sex företag blev representanter för populationen och det är deras åsikter som vår studies resultat och slutsatser bygger på.

Urvalet av intressenter skedde med regeringens proposition (SOU 2008:32) i åtanke. Skatteverket, Bolagsverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitutet ställde sig kritiska till avskaffande av revisionsplikten vilket gjorde dessa till intressanta kandidater. Vi kontaktade dessa intressenter för att få deras syn på en eventuell höjning av gränsvärdet. Att undersöka hur de skulle ställa sig till en höjning kändes aktuellt då en besparing för företagen kan leda till en kostnad för de intressenter som granskar företagen. Samtliga myndigheter kontaktades och tillfrågades om de ville ställa upp på en kortare intervju.

Vi fick dessvärre inget svar från Bolagsverket, trots återupprepade försök, och på grund av tidsbrist fick vi därmed räkna bort dem i vår undersökning. Vi anser dock att Bolagsverkets åsikt inte är av största vikt då deras uppgift främst består av att registrera företag. Därmed tror vi inte att studiens resultat har påverkats av deras bortfall.

Vid urval av kreditinstitut bestämde vi oss för att kontakta de stora bankerna för att få deras åsikt. Syftet med att välja en av storbankerna var att vi då skulle få en rättvisande bild av hur kreditgivare i stort resonerar kring gränsvärdena. Vi började med att kontakta de större svenska bankerna via mail, dock utan respons. Därefter gjorde vi återupprepande försök med att få kontakt med SEB, men denna gång utnyttjade vi en personlig kontakt på banken som vidarebefordrade vår fråga till en av deras företagsrådgivare. Denne person ställde senare upp på intervju och blev därmed studiens representant för kreditinstitutets åsikter.

3.4 Datainsamling

3.4.1 Primär- och sekundärkällor

För att utföra en studie krävs inhämtning och bearbetning av en stor mängd data. Vanligen delar man in datakällor i två benämningar, sekundärdata och primärdata. Med primärdata avses egeninsamlad data såsom egna observationer och undersökningar (Reinecker & Stray Jørgensen, 2002, s. 136). Sekundärdata däremot är redan insamlad data eller data som redan tidigare återgetts (Artsberg, 2005, s. 45). Sekundära källor kan därför sägas vara den litteratur som används för att skapa bakgrund, analysera, tolka och förstå undersökningen utifrån (Reinecker & Stray Jørgensen, 2002, s. 136).

I vår studie har vi använt oss av både primära och sekundära källor. För att uppnå vårt syfte med uppsatsen har vi använt oss av primärdata i den empiriska delen i form av kvalitativa intervjuer. För att tillgodose oss information och för att läsa in oss på vårt område har även sekundära källor varit av stor betydelse. Då det alltid är viktigt att ha ett kritiskt förhållningssätt till de källor som man bygger en studie på, har vi i vetskap om detta, försökt att hålla ett kritiskt förhållningssätt till de källor vi utnyttjat vid framtagning och bearbetning av data. Detta då vi är medvetna om att artiklar och tidskrifter kan vara subjektivt speglade om de exempelvis getts ut av en branschorganisation.

3.4.2 Primärdata

3.4.2.1 Intervjuer

Enligt Kvale (1997) kan en kvalitativ intervju beskrivas som ett samtal med ett syfte och en struktur (Kvale, 1997 se Johannessen & Tufte, 2003, s. 96). Den kvalitativa intervjun har som mål att få fram djupgående information som sedan tolkas. En viktig del är att kunna särskilja de allmänna forskningsfrågorna från de övriga intervjufrågorna då svaren på forskningsfrågorna kommer att utgöra studiens kvalitativa data. En strukturerad intervju består av ett strikt frågeformulär med frågor som följs relativt principfast under intervjun. En ostrukturerad intervju är motsatsen till en strukturerad och kan kännetecknas av att varken följden på frågorna eller formuleringarna är fastställda från början. Det finns fördelar och nackdelar med båda dessa tillvägagångssätt. Fördelen med en strukturerad intervju är att den gör att intervjusvaren blir lättare att jämföra medan nackdelen är den begränsade flexibiliteten. En ostrukturerad intervju har istället den fördel att då den är mer flexibel och kan anpassas mer efter respektive respondent så inger den ett mer informellt intryck. Det kan skapa en större bekvämlighet i situationen som därmed framskapar mer information från respondenten. (Johannessen & Tufte, 2003, s. 97)

I vår studie har vi valt att använda oss av ett mellanting av dessa två kvalitativa intervjuemetoder, nämligen semistrukturerade intervjuer (Bryman & Bell, 2010, s. 363). Den semistrukturerade intervjun kännetecknas av att intervjun utgår från en intervjuguide, ett frågeformulär med frågor som ska täcka de centrala punkterna för forskningsfrågorna (Johannessen & Tufte, 2003, s. 98). Intervjuguiden är inte tvungen att följas i strikt följd utan ger utrymme för följdfrågor och fri dialog (Bryman & Bell, 2013, s. 363). Denna typ av intervjuemetod är den vanligast förekommande metoden inom kvalitativa intervjuer och fördelen är att den skapar en bättre avvägning mellan standardisering och flexibilitet (Johannessen & Tufte, 2003, s. 98). Den ger också intervjupersonen en möjlighet att uttrycka

sig mer valfritt än vad som ges i strukturerade intervjuer. Samtidigt tar den fasta på svårigheten med jämförbarhet som helt ostrukturerade intervjuer har genom att frågeformuläret gör det lättare att jämföra flera respondenters svar. (May, 2009, s. 151)

De kvalitativa intervjuerna genomfördes med företagen under en tidsperiod om cirka 10 dagar. Samtliga intervjuer genomfördes på företagens arbetsplatser med den person på företaget som ansågs mest insatt i vår fråga. I tre av fallen kom det att vara företagets VD, i två av intervjuerna ekonomichefen och i en av intervjuerna styrelseordföranden. Samtliga intervjuer spelades in, efter godkännande av respondenterna, för att underlätta återgången till vad de svarat när vi gjorde vår empirisammanställning. Vid genomförandet av intervjuerna utgick vi från ett utarbetat standardiserat frågeformulär (se bilaga) med frågor som skulle täcka de centrala delarna av vår undersökning. Precis som metoden för semistrukturerade intervjuer förespråkar gavs utrymme till utveckling av svar och följdfrågor, vilket gjorde att tiden för intervjuerna varierade mellan omkring 20-40 minuter.

Ett ytterligare metodövervägande vi diskuterade när det gällde intervjuerna var huruvida vi skulle skicka ut frågeformuläret i förväg till respondenterna eller inte. Att delge frågeformuläret i förväg skulle ge respondenterna tid att tänka igenom sina ställningstaganden och svar i förväg. Dock ansåg vi detta vara en nackdel då vi hellre såg att respondenternas svar skulle vara oförberedda och därmed att alla skulle ges samma förutsättningar.

Med Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och SEB genomförde vi intervjuer per mail, där vi ställde fyra kortare frågor kring deras ställningstagande till revisionsplikten och höjda gränsvärden. Frågorna var inte lika djupgående som de frågor som ställdes till företagen då vårt främsta syfte med intervjuerna var att ta reda på deras ståndpunkt gällande höjda gränsvärden. Orsaken till att vi utförde intervjuerna per mail var att vi tog första kontakten genom denna kanal och det kändes därmed mest naturligt att fortsätta kontakten på det sättet. Vi insåg dessutom att det skulle vara för tidskrävande och kostsamt att göra personliga intervjuer. Då våra frågor var så pass enkla och lättförståeliga att de skulle bli svåra att missuppfatta passade denna metod bra. Vidare ansåg vi att vi kunde få mer utförliga och genomtänkta svar om de fick möjlighet att ta sig tid att svara på frågorna i lugn och ro. Detta såg vi som en övervägande fördel jämfört med telefonintervjuer som vi tidigare resonerat kring att utföra med intressenterna.

3.4.3 Sekundärdata

3.4.3.1 Litteratursökning och litteraturgenomgång

Vi har vid insamling av sekundärdata utgått från Lunds Universitets internetbaserade söktjänst i stor utsträckning. I databasen Uppsök sökte vi fram uppsatser skrivna efter år 2010 som berör revisionsplikt, avskaffandet av revision och gränsvärden. Dessa gav oss insyn i ämnet och har varit av betydelse, dels för att visa vad tidigare studier resulterat i, men också för att finna vår forskningsfråga. Uppsatserna var även till hjälp vid litteratursökandet kring ämnet.

Utifrån de söktjänster vi tillhandahållits har vi funnit vetenskapliga artiklar för vår teoretiska utgångspunkt. Genom söktjänsterna har vi även funnit tidskrifter från bland annat FAR och forskningsrapporter från bland annat Svenskt Näringsliv, som vi senare använt i vår bakgrund

och problemdiskussion. Även statens utredning (SOU 2008:32) har legat till grund för uppsatsen. Vi har också tagit del av lagsamlingar såsom FAR Akademi, men likväl flertalet böcker som behandlar revision och revisorn roll och uppgifter. Bland annat har boken *Revision* skriven av Carrington (2010) används i stor grad då vi ansett att den berört perspektivet på revision utifrån vår forskningsfråga på ett mycket bra sätt.

3.5 Studiens tillförlitlighet

För att analysera studiens tillförlitlighet och relevans har vi utgått från begreppen reliabilitet och validitet.

Reliabilitet handlar om tillförlitligheten hos den insamlade informationen. Graden av tillförlitlighet hos en studie hör samman med studiens data och är främst beroende av vilken data som används, hur datainsamling skett och hur man bearbetat materialet (Johannessen & Tufte, 2003, s. 28). Reliabilitet åsyftar främst huruvida studien visar samma resultat vid återupprepande försök under samma förutsättningar för att säkerställa att resultatet inte är slumpmässiga och tillfälliga på grund av yttre påverkande faktorer. Om en studie som görs upprepande gånger visar likande resultat pekar det på att reliabiliteten är hög. Ett annat sätt att pröva en studies reliabilitet är att se om tidigare forskningsstudier visar på liknande resultat. Om liknande resultat bekräftas i flera studier visar även det på en hög reliabilitet (Johannessen & Tufte, 2003, s. 29). Reliabilitet aktualiseras främst i kvantitativa studier där man behöver säkerställa stabiliteten och tillförligheten i ett mått för att återkommande kunna tillämpa den. Detta för att ett större urval ska kunna representera en hel population (Bryman och Bell, 2013, s. 48). På grund av att det i kvalitativa undersökningar är svårare att göra upprepade försök under samma förutsättningar än vad det är i kvantitativa, spelar därmed reliabiliteten i kvalitativa undersökningar en större roll i säkerställandet av tillförlitligheten.

Vi anser oss ha höjt uppsatsens reliabilitet genom att vi i vår litteraturgenomgång använt oss av litteratur vi anser ha hög tillförlitlighet. Litteraturen och skrifterna är skrivna av etablerade forskare inom området liksom skrifter från trovärdiga branschorganisationer inom redovisningsområdet. De lagar och utredningar vi använt oss av i vår studie kan också ses som tillförlitliga då regler och lagar är objektiva i sin grund. Tidigare studier och forskningsresultat som vi använt oss av inom området har även bekräftat återkommande resultat, vilket tyder på en hög reliabilitet hos dessa. För att höja reliabilitet ytterligare valde vi att delge våra respondenter de svar som vi sammanställt från intervjuerna för att konfirmera att vi tolkat dessa rätt. Samtliga gav sitt medgivande till att vi publicerade dessa svar, dock bad en respondent att få omformulera sina uttalanden på vissa punkter.

Validitet handlar om hur väl de data som undersökningen använder sig av representerar det som ska studeras. Säkerställning av validitet innebär försök att försäkra sig om att man verkligen mäter det man tänkt sig mäta (Patel & Telbelius, 1987, s. 72). Validitet brukar vidare delas in i begreppsvaliditet, intern validitet och extern validitet. I vår studie, där vi använder oss av begrepp för att utreda vår frågeställning, blir just begreppsvaliditet relevant. Med begreppsvaliditet avses huruvida de begrepp man valt ut för att representera en studie överensstämmer med det man avser att studera. (Johannessen & Tufte, 2003, s. 47) Det är

viktigt att de valda begreppen speglar det de anses innebära för forskningsstudien för att man ska uppnå en hög begreppsvaliditet (Bryman & Bell, 2013, s. 48).

Studiens begreppsvaliditet anser vi vara hög då vi, när vi arbetat fram våra begrepp, kontinuerligt återkopplat till studiens problem och syfte för att säkerställa att vi valt representativa begrepp för ändamålet. Vi har även varit noga med att begreppen representerar det våra valda teorier står för. För att öka begreppsvaliditeten ytterligare har vi även tittat på vad annan forskning som använt sig av framtagna begrepp tillämpat för ord i liknande studier.

För att öka tillförligheten i en kvalitativ studie som omfattas av intervjuer krävs det att intervjuarna är medvetna om vissa tillfälligheter som kan minska en studies tillförlighet. En viktig del är att intervjuarna är objektiva när de utför sin studie. (Patel, Tebelius, 1987, s. 75) Faktorer som kan påverka den objektiva bedömningen är bland annat *intervjuareffekten* som innebär att respondenten redan i förväg antagit vad intervjuarna förväntar sig och önskar för svar, medvetet eller omedvetet, vilket gör att respondentens svar går i den riktningen.

När det gäller medvetenheten om intervjuareffekten har vi ansett att vårt val, att inte i förväg sända ut intervjufrågeformuläret till respondenterna, motverkat att respondenterna kunnat förbereda och styra sina svar i viss riktning. Detta metodval anser vi ha ökat tillförlitligheten i studien. Det har också gett samtliga respondenter på företagen samma förutsättningar, vilket vi också bedömer positivt för tillförligheten.

Bedömningsfel i intervjupersonernas perspektiv kan ta form som *haloeffekten*, där intervjupersonerna har en förutfattad attityd av intervjuobjektet och som därmed kommer att påverka objektiviteten i bedömningen. *Närhetsfel* är något som kan yttra sig om flera intervjuer sker tätt efter varandra i tiden, vilket kan medföra att bedömningar i en intervju kommer att påverka bedömningen i den efterkommande. Ett annat bedömningsfel är *snällhetsfel*, vilket innebär att intervjupersonen gör upprepande bedömningar i antingen positiv eller negativ riktning utifrån egna erfarenheter. (Patel, Tebelius, 1987, s. 76) För att öka tillförlitligheten i uppsatsen har vi under intervjuerna haft dessa bedömningsfel i bakhuvudet och därmed försökt motverka dessa i så hög grad som möjligt. Då samtliga gruppmedlemmar medverkat vid intervjuerna, men även att de har spelats in och transkriberats, har vi därför ansett att den empiriska datatillförlitligheten har ökat.

Haloeffekten är inget bedömningsfel vi har påverkats av då ingen av oss hade någon tidigare uppfattning om de företag och intervjupersoner som ingått i studien. Närhetsfel och snällhetsfel är något vi i efterhand kommit fram till kan ha påverkat studiens tillförlitlighet negativt då vi utfört intervjuerna under en kort tidsperiod. Vårt tillvägagångssätt kan därför ha påverkats av erfarenheterna från tidigare intervjuer genom att vi vid senare intervjuer ställde följdfrågor för att få mer utförliga svar.

Då vi utfört en kvalitativ undersökning och endast studerat sex företag och ett fåtal intressenter i vår studie, är vi medvetna om det kan finnas en viss svaghet i att generalisera resultatet för en större population. Det är något som kan påverka studien tillförlitlighet. Då vi varit medvetna om detta har vi tagit det i beaktande när vi gjort vårt urval samt under resterande del av studiens gång.

Därmed anser vi att vi har dragit trovärdiga slutsatser från studiens resultat. Vi är medvetna om att de slutsatser vi har dragit utifrån kreditgivarnas syn på höjda gränsvärden endast är representerade av en storbanks åsikt och att detta kan ha dragit ned tillförlitligheten på resultatet ur kreditgivarnas synvinkel. Samtidigt har vi utifrån artiklar, rapporter och tidigare studier kunnat utläsa att den syn på revision som SEB har är en syn som delas av tillfrågade kreditgivare i tidigare forskning.

Våra respondenter har sannolikt haft en del subjektiva värderingar vilket vi har försökt hantera genom att ständigt hålla oss medvetna om och ha ett kritiskt förhållningssätt till vad som framkommit i intervjuerna. Detta för att bidra till trovärdighet i studien och för att vi skulle kunna dra generaliserbara slutsatser utifrån våra resultat. Vi har även varit införstådda med att då det scenario vår uppsats bygger på är rent hypotetiskt så finns det en risk att de svar vi fått från våra respondenter inte varit helt genomtänkta. Detta då det kan vara svårt att sätta sig in i en situation där nya lagar och normer skulle gälla och att svara på hur man skulle handla i en sådan situation.

4. Studiens referensram

För att få en tydlig bild av ämnet kommer vi i detta avsnitt att fördjupa oss i revision och dess betydelse för företag. Vidare presenterar vi de teoretiska modeller och perspektiv som ligger till grund för vår studie. Avslutningsvis presenteras det analysverktyg, skapat utifrån dessa modeller, som vi använt oss av för att genomföra vår undersökning.

4.1 Revision

Granskning av räkenskaper och vad som senare blev det vi idag kallar revision har spårats tillbaka till Italien och 1200-talet. Redan på 1600-talet utfördes granskningar av de driftansvariga på verksamheter i Sverige. Krav på revision infördes för första gången i 1895 års Aktiebolagslag (ABL) och syftet var att samtliga ägare skulle ges möjlighet att kontrollera sina investeringar genom att bolaget lämnade information till granskning. Det fanns då inget krav på att revisorn skulle vara godkänd eller auktoriserad, inte heller fanns det krav på revisorns oberoende. Krav på oberoende infördes i 1910 års ABL (Diamant, 2004, s. 33-36) och krav på godkänd eller auktoriserad revisor kom först år 1987 (Carrington, 2010, s. 7). För att tillgodose ägarnas behov av kontroll samt i försök att bekämpa den ekonomiska brottsligheten infördes år 1983 revisionsplikt även för små aktiebolag (Norberg & Thorell, 2005, s. 49).

Revision kan förklaras som en professionell granskning och bedömning av ett företags årsredovisning, bokföring och förvaltning. Vidare ses revision som en kvalitetssäkring av den finansiella information som lämnas i företagets finansiella rapporter och som därmed ska bidra till en ökad trovärdighet. (FAR, 2013, s. 13)

4.1.1 Revisorns roll

Grundförutsättningen för att revisorns yrkesutövning ska säkras är revisorns oberoende. Först då kan kravet på revisorn om ett opartiskt och självständigt agerande uppnås (Diamant, 2004, s. 77).

I Revisionslagen (RevL) 5-7§§ anges revisorns uppgifter. Där står det bland annat att en revisor är en person som granskar företagets årsredovisning, bokföring och företagsledningens förvaltning av företaget. Efter räkenskapsårets slut lämnar denne en revisionsberättelse och framför eventuella anmärkningar och påpekanden till företagsledningen. (FAR, 2012, s. 958). Revisorn ska följa god revisionssed vilket kort kan beskrivas med att revisorn ska genomföra revisionen med integritet och gott omdöme. Seden är internationellt framarbetad av FAR (branschorganisation för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare), Revisorsnämnden och av domstolspraxis (FAR, 2013, s. 15).

Utöver att revisionen ska genomföras enligt god revisionssed, ställs även krav på att revisorn ska följa en så kallad god revisorssed i arbetet (FAR, 2013, s. 15) Med god revisorssed menas de krav som ställs på revisorns yrkesutövande och agerande. Det anges inte uttryckligen i Revisionslagen (RevL) vad som menas med god revisorssed, men det står däremot att revisorn ska vara opartisk och självständig samt objektiv i sina ställningstaganden (FAR, 2012, s. 947). God revisorssed kan enligt lagstiftarna sägas vara en standard för acceptabelt beteende som måste efterföljas av revisorer (Diamant, 2004, s. 55).

4.1.2 Revisorns skyldighet vid misstanke om brott

I ABL 9 kap. 42-44 §§ regleras revisorns skyldighet att agera vid misstanke om brott av en styrelseledamot eller verkställande direktör inom ramen för bolagets verksamhet (FAR, 2012, s. 905). En revisor har således en förpliktelse att agera om det framkommer misstankar om brott. Revisorn har därmed en skyldighet att med direkt verkan meddela styrelsen brottsmisstankarna. (FAR, 2012, s. 907)

4.1.3 Sveriges krav på revision och dess gränsvärden

Enligt grundregeln i ABL 9 kap. 1§ ska alla aktiebolag använda sig av en revisor (FAR, 2012, s. 966). Små aktiebolag har dock efter lagändringen i november år 2010, möjlighet att välja om de vill ha revisor eller ej, förutsatt att de inte uppfyller mer än ett av de tre följande kriterierna under de två senaste räkenskapsåren (FAR, 2013, s. 15):

- balansomslutning på 1,5 miljoner kronor
- nettoomsättning på 3 miljoner kronor
- 3 anställda.

Det finns företag som alltid måste använda sig av en revisor oavsett om de understiger dagens gränsvärden eller EU:s rekommendationer. Detta gäller publika aktiebolag, finansiella företag och aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning. Då gränsvärdena uppnås i koncernen måste moderbolag också alltid ha en revisor (FAR, 2013, s. 15). Enligt ABL 10 kap. 11-12 §§ samt 15§ förekommer även krav på en auktoriserad revisor. Detta gäller bland annat vissa större bolag samt de mindre bolag där minst 10 % av ägarna begärt det (Norberg & Thorell, 2005, s. 38).

4.2 Tidigare studier

I en studie gjord av Asp & Lund (2013) har en kvalitativ undersökning gjorts hos 20 mindre företag för att undersöka motiven till varför mindre bolag använder sig av revision. Resultatet av studien visade att de tre främsta motiven till att företag väljer att anlita en revisor är: trygghet, konsultation och intressenters anspråk (främst stat och kommun). Författarna kommer också fram till att små bolag anlitar revisor för eget intresse snarare än för att tillfredsställa de externa intressenterna, och därmed är intressentmodellen mindre applicerbar på dessa. De anser att revisorn i små bolag inte har en sådan samhällsorienterad roll som teorin förespråkar, utan istället en mer internt ägarorienterad roll. Intressentmodellen är istället mer applicerbar på större företag där intresset för att tillfredsställa externa intressenter väger tyngre. (Asp & Lund, 2013, s. 37)

Hangell & Carlsson (2012) har i en undersökning studerat nio småbolag som är undantagna från revisionsplikt, varav sex valt att avsäga sig revisorn medan tre företag valt att behålla denne. Resultatet av studien visar att den främsta orsaken till att de valt bort revision är att de upplever att kostnaden för revision överstiger nyttan. Samtidigt visar resultatet att tre av de som valt bort revisorn anser sig besitta tillräcklig kompetens för att sköta revisionen själva, medan de andra tre valt att anlita utomstående redovisningskonsulter för att få hjälp med redovisningen. (Hangell & Carlsson, 2012 s. 24) De företag som valt att behålla revisorn har motiverat det med avsaknad i egen kompetens och att de därmed anser att nyttan överstiger kostnaden för revisionen (Hangell & Carlsson, 2012, s. 27). Ägares bristande kunskap och

kompetens inom revision som argument för att behålla revisorn stöds även i en undersökning gjord av Obradovac & Shatri (2013). Resultatet av deras studie visar att en annan viktig orsak till att behålla revisorn är för att uppfattas tillförlitlig av företagets intressenter. Studien visar att företag betraktar revision som en försäkran och trygghet gentemot intressenterna om att bolagets finansiella rapporter är upprättade korrekt. Det skapar i sin tur en ökad legitimitet och trovärdighet gentemot intressenterna. Det framkommer också i undersökningen att tradition kan ses som en bidragande orsak till varför företag väljer att ha kvar revisionen. I vissa branscher finns det en ”oskriven regel” att ha revisor, och därmed har många företag kvar det för att inte avvika från branschstandarderna. (Obradovac & Shatri, 2013, s. 57)

Eriksson & Nguyen (2013) har i sin studie undersökt om avskaffandet av revisionsplikten påverkat kreditgivningen till bolag som inte använder sig av revisor. Detta har de gjort genom en kvalitativ undersökning av fem stora kreditgivare i Karlstad. Resultatet av undersökningen visar att revisionspliktens avskaffande inte har påverkat kreditgivningen till små företag utan revisor i någon större utsträckning. Istället visar den att den viktigaste faktorn vid beviljandet av krediter till företag är den personliga relationen kreditgivare och företag emellan. Den näst viktigaste faktorn ansågs vara den säkerhet som företag lämnade i försäkran av utlånad kredit i form av personlig egendom. Först på tredje plats ansågs reviderade årsredovisningar ha betydelse för kreditgivningen. (Eriksson & Nguyen, 2013, s. 31)

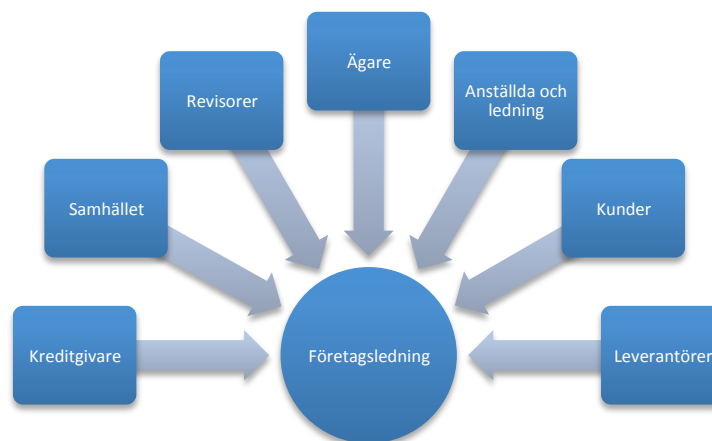
4.3 Teori

4.3.1 Intressentmodellen

Begreppet intressenter syftar till externa grupper som har ett legitimt anspråk på företaget. Intressentmodellen beskriver sambandet mellan företaget och respektive intressent och tydliggör vilken relation de har till varandra. (Freeman, 1984, s. 9)

Kring varje företag finns ett antal intressenter som på olika sätt är beroende av hur det går för företaget. Enligt Diamant (2004) bygger lagstiftningen på att alla som har eller kan få en relation till det granskade bolaget ska ses som dess intressenter (Diamant, 2004, s. 110).

Intressenternas relation till bolaget kan på olika sätt underlättas av att en extern part, i form av en revisor, granskar deras redovisning. I den svenska regleringen anses revisionen ha ett flertal syften, några av de viktigaste funktionerna är exempelvis kontroll av att redovisning upprättas korrekt, hjälp att utveckla redovisningsregler och redovisningsmetoder samt granskning av VD:s och styrelsens förvaltning av bolaget. Revisionen och revisorn anses också bidra till utbildning av ekonomipersonal, utveckling och förbättring av interna kontrollmetoder, förbättring av anställdas och samhällets insyn i företaget, samt med konsultinsatser och hjälp med företagets bokföring. (Diamant, 2004, s. 111)

(Modifierad intressentmodell)

Kreditgivare

Består av kreditinstitut eller andra externa finansiärer. Erbjuder lån och andra finansieringsalternativ till företaget. Har intresse av att företaget har en kontroll över att redovisningen blir korrekt utförd samt att styrelsen och VD sköter sina uppgifter. (Diamant, 2004, s. 111)

Samhället

Med samhället avses i detta sammanhang stat och myndigheter. De tar ut skatt, granskar företagets aktiviteter och påverkar också företaget genom att besluta om lagar och förordningar. Har liksom kreditgivarna ett intresse av att en korrekt redovisning finns tillgänglig samt att styrelsen och VD sköter sina uppgifter. (Diamant, 2004, s. 111)

Revisorer	Revisorn granskar företagets årsredovisning, bokföring och företagsledningens förvaltning (FAR, 2012, s. 958).
Ägare	Finansierar verksamheten och har därmed ett personligt intresse i att företaget är lönsamt och genererar utdelningar och vinster. De är i behov av en informativ redovisning och att styrelsens och VD:s förvaltning av företaget sker på ett riktigt sätt. (Diamant, 2004, s. 111)
Anställda och ledning	Utför ett arbete för företagets räkning i utbyte mot ersättning. De har ett intresse för hur det går för företaget då de, om det går dåligt, riskerar att förlora sina arbeten (Broberg et al., 1999, s. 40). Påverkas av revisionen genom granskning av ledningens arbete samt genom revisorns medverkan till utbildning av ekonomipersonal (Diamant 2004, s. 111).
Kunder	Tillför ett inflöde av kapital till företaget genom konsumtion av företagets produkter eller tjänster. Har ett behov av att företaget revideras för att veta om företaget är tillförlitligt nog att ingå samarbete med. (Diamant, 2004, s. 111)
Leverantörer	Förser verksamheten med till exempel varor och tjänster vilket kräver betalningsförmåga från företagets sida. Är liksom kunderna beroende av redovisningen genom att de ofta kräver korrekta rapporter för att ingå ett samarbete. (Diamant 2004, s. 111)

De intressenter som vi främst fokuserar på i studien utgörs av samhället i form av Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten samt kreditgivarna, varpå vi kommer presentera dessa närmare nedan.

4.3.1.1 Samhället (Stat och myndighet)

När det gäller samhällets intresse av revision har starkt fokus länge riktats på att revisionen ska bidra till att upptäcka och minska ekonomisk brottslighet, upptäcka brister i företags hantering av skatteregler samt för att kontrollera företagens räkenskaper (Norberg & Thorell, 2005, s. 40).

En anledning till att Sverige införde krav på revision var ursprungligen att kontrollera så att beskattningssystemet fungerade effektivt (Norberg & Thorell, 2005, s. 41). Skatteverket har som mål att minimera antalet skattefel, det vill säga de verkliga siffrornas avvikelse gentemot vad som beräknats. Det ligger därför i Skatteverkets intresse att företag sköter sin redovisning.

Skatteverket ställer inga krav på att ett företag ska ha en reviderad årsredovisning. Det är inte heller företags årsredovisning som är underlag för om Skatteverket utför extra kontroller och granskning av företags finansiella rapporter. Istället är det den årliga skattedeklarationen som utgör underlag för om myndigheten väljer att göra djupare skattekontroll, så kallad skatterevision, hos ett företag. I det fallet kan myndigheten komma att djupare granska övriga räkenskaper. (Norberg & Thorell, 2005, s. 40) Vidare har revisorn skyldighet att i

revisionsberättelsen ta upp anmärkning på om man vid granskning funnit att företaget inte skött skatter och avgifter korrekt. Om så är fallet har revisorn skyldighet att underrätta och vidarebefordra det till Skatteverket. Orsaken till detta är att om företaget har en ören revisionsberättelse kan det finnas skäl för myndigheten att närmare granska dess årsredovisning. (Norberg & Thorell, 2005, s. 21)

Samhällets intresse av att minska den ekonomiska brottsligheten genom revision visar sig i ABL 9 kap. 42-44 §§ där det står att revisorn har skyldighet att anmäla misstankar om brott för att skydda företaget och dess intressenter.

4.3.1.2 Kreditinstitut och deras påverkan på kreditgivning

Revision är viktigt för företagen i deras relation till kreditgivare, inte minst för att kunna visa upp betalningsförmåga vid exempelvis lån. I en sådan situation måste kreditgivaren, i rollen som intressent, ha tillgång till en mängd information om företaget för att ta beslut om en eventuell utlåning. (Seow, 2001, s. 74)

Svensson (2003) har i sin avhandling gjort en undersökning av små och stora företags relation till kreditgivare. I studien kom hon fram till att institutionella kreditgivare, såsom banker, i hög grad använder sig av årsredovisningar i deras kreditbedömning av företag. Vidare framkommer att de fördelar som kreditinstitut ser med att företag är reviderade är att det skapar en bättre ordning i företagets löpande bokföring, ger en ökad tillförlitlighet och kvalitet samt att det ger kreditgivarna en möjlighet till kontakt med en revisor. (Svensson, Balans, 2004, nr 1)

För att studera sambandet mellan revision och kreditgivning genomförde Blackwell, Noland & Winters (1998) en omfattande studie av 212 småföretag och sex banker i USA. Syftet var att utreda om banker ger företag som använder sig av revisor bättre lånevillkor än de som inte gör det. Resultatet av studien visade på en betydande ränteskillnad mellan de företag som hade en reviderad årsredovisning och de företag som hade oreviderad. Studien visar att kreditgivarna anser att företag med reviderade årsredovisningar är mer tillförlitliga och är därmed mer villiga att ge krediter till dessa, och dessutom till en lägre ränta än till de som saknar revisor. Det resultat Blackwell, Noland & Winters får fram i sin studie stödjer tidigare forskning som visar att mindre företag väljer att ha kvar revisorn för att signalera kvalitet och tillförlitlighet på kreditmarknaden. (Blackwell, Noland & Winters, 1998, s. 68)

4.3.2 Agentteorin

Agentteorin är en väl utforskad teori som används för att förklara flertalet fenomen inom redovisningsområdet och bygger på en traditionell ekonomisk teori, det vill säga att aktörer är rationella och nytto-maximerade (Artsberg, 2005, s. 84). Teorin är aktuell när ägandet är separerat från driften av verksamheten. Med agent avses företagsledningen och med principal avses aktieägarna. Teorin utgår ifrån att agenterna försöker maximera sin personliga nytta på bekostnad av principalerna vilket leder fram till denna teorins grundfråga, som är: Hur ska ägaren kunna försäkra sig om att företagsledningen agerar i företagets bästa intresse och inte i eget intresse när den fattar beslut? (Carrington, 2010, s. 18)

Enligt Eisenhardt (1989) syftar agentteorin till att lösa två typer av problem som kan uppstå i ett agentförhållande (Eisenhardt, 1989, s. 58). Det första problemet som agentteorin berör är asymmetri mellan den information som agenten och principalen besitter, så kallad informationsasymmetri. I ett företag där principalen inte utövar direkt kontroll över den dagliga verksamheten på grund av att han eller hon delegerat över ansvaret av bolagets dagliga verksamhet till agenten, har agenten ett informationsövertag jämfört med principalen och informationsasymmetri uppstår (Carrington, 2010, s. 19). För att ägare ska kunna försäkra sig om att ledningen tar beslut och styr företaget utifrån ägarnas bästa intresse krävs det övervakning (Larsson, 2008, s. 38). Det andra problemet som Eisenhardt (1989) identifierar är ett problem associerat med riskdelning. Problemet uppstår då principal och agent har olika inställning till risk vilket medför att de föredrar olika handlingar på grund av skilda riskpreferenser (Eisenhardt, 1989, s. 58).

För att lösa problemet mellan principal och agent, anlitas en oberoende tredje part, en revisor. Revisorn fungerar därmed som en sorts försäkrare och har som roll att övervaka genom granskning och kontroll av företagets finansiella rapporter. Revision kan inte eliminera informationsasymmetrin mellan principal och agent, men kan däremot reducera de problemen som informationsasymmetrin medför mellan parterna. Detta genom att revisorn försäkrar att företagets redovisning upprättas korrekt, vilket i sin tur skapar tillförlitlighet och trovärdighet för de finansiella rapporterna (Carrington, 2010, s. 21). Enligt Tabone & Baldacchino (2003) anses övervakning och asymmetrisk information vara två av de viktigaste orsakerna till varför ett företag väljer att använda sig av en revisor (Tabone & Baldacchino, 2003, s. 388).

I en studie gjord av Chow (1982), där agentteorin används för att analysera företags incitament till att anlita revision, kommer författaren fram till att den grundläggande orsaken till att anlita en revisor är för att minska den intressekonflikt som uppstår mellan principal och agent. Chow (1982) menar att intresset för revision minskar ju högre andel av företagets aktier som ägs av företagsledningen. (Chow, 1982, s. 287)

Liknade resonemang stöds i en studie gjord av Seow (2001). I studien undersöks mindre företag och deras efterfrågan på revision i och med avskaffandet av revisionsplikten i England. Författaren fram till att efterfrågan på revision ökar ju fler aktieägare företaget har som inte är involverade i bolagets dagliga verksamhet. Det vill säga ju större distinktionen mellan ägare och ledning är, ju högre är sannolikheten att företaget genomför revision (Seow, 2001, s. 74). Enligt Norberg & Thorell (2005) har ägarna i små företag inte någon nytta av revision om det inte är så att företaget har flera ägare eller ägare som inte är aktiva i företagets dagliga drift. (Norberg & Thorell, 2005, s. 45)

4.3.3 Legitimitetsteorin

Det finns många likheter mellan legitimitetsteorin och intressentmodellen. Då intressentmodellen syftar till att fokusera på hur företag ska agera mot dess intressenter, kan legitimitetsteorin istället ses som hur företag ska agera mot branschen och samhället i stort (Deegan, 2002 se Deegan & Unerman, 2011, s. 348). Carrington (2010) förklarar legitimitet som ”att vara i samklang med normer och etiska koder i samhället” (Carrington, 2010, s. 30).

Legitimitetsteorin säger att en organisation har som ständig strävan att säkerställa att de verkar och arbetar inom ramen av normer och värderingar för den bransch de är verksamma inom. Detta gör organisationen för att säkerställa att de aktiviteter de utför ska upplevas som legitima av utomstående parter inom branschen och samhället. Dessa normer och värderingar ses som ständigt föränderliga, vilket innebär att företag måste vara lyhörda för att möta förändringar i samhället och branschen. Vidare bygger teorin på föreställningen av "sociala kontrakt" mellan organisationen och samhället som företaget verkar i. Detta sociala kontrakt kan förklaras som ett oskrivet men underförstått kontrakt mellan företaget och samhället. Det införlivar företagsnormer och förväntningar kring hur en organisation ska agera och uppträda i enlighet med vad samhället förväntar sig av dem. (Deegan & Unerman, 2011, s 323-25)

Enligt Dowling & Pfeffer (1975) och O'Donovan (2002) är legitimitet en resurs som företag är starkt beroende av för att överleva och lyckas. För företag som försöker skapa legitimitet är det inte dess faktiska beteende och agerande som är viktigt utan istället vad samhället förväntar sig kring företagets beteende och handlingar. (Dowling & Pfeffer, 1975 och O'Donovan, 2002 se Deegan & Unerman, 2011, s. 324)

Lindblom (1993) hävdar att ett företag kan ses som legitimt när dess värderingar överensstämmer med de förväntningar som ställs av samhället. Ett företag som misslyckas med att skapa legitimitet genom att deras värderingar och agerande inte överensstämmer med det samhället de ingår i, skapar tvivel från omvärlden. Det leder i sin tur till negativa konsekvenser för övriga organisationer i branschen och samhället (Lindblom, 1993 se Deegan & Unerman, 2011, s. 329).

I vissa situationer uppstår det luckor i korrespondensen mellan samhällets förväntningar på hur ett företag ska bete sig och hur de faktiskt agerar. Detta leder till att ett legitimitetsgap mellan samhället och företaget uppstår (Deegan & Unerman, 2011, s. 329). Gapet kan bero på förändringar i samhällets förväntningar men också på grund av att information om företaget som tidigare inte varit känd blir känd, exempelvis genom avslöjanden i media (Sethi, 1977 se Deegan & Unerman, 2011, s. 330). För att återskapa organisationens legitimitet måste därmed legitimitetsgapet, som uppkommit mellan samhällets förväntningar och företagets agerande, upphöra. Viktiga handlingar blir, enligt Dowling & Pfeffer (1975), att anpassa sig till de förväntningar samhället har på företaget. Det gäller även att företaget är villigt att kommunicera ut detta, för att återskapa legitimiteten för organisationen. (Dowling & Pfeffer, 1975 se Deegan & Unerman, 2011, s. 333)

Det finns flera typer av strategier som ett företag kan utnyttja för att skapa legitimitet för sig eller för sina handlingar. Dessa strategier går ut på att, genom olika tillvägagångssätt, påverka och förändra samhällets inställning och förväntningar till företaget. Bland annat kan detta ske genom att utbilda och informera samt genom att påverka nyhetsflödet genom att manipulera föreställningar. På så sätt leder man bort uppmärksamhet från de handlingar som strider mot samhällets normer och värderingar och belyser istället de aspekter som bättre överensstämmer med dessa normer. (Carrington, 2010, s. 29-30)

4.3.4 Institutionell Teori

Den institutionella teorin har sin grund i sociala teorier och den förklarar och kartlägger de bakomliggande orsakerna till vad det är som gör att organisationer försöker anpassa sig och efterlikna varandra (Dillard, Rigsby & Goodman, 2004, s. 507). Teorin kan ses som ett kompletterande perspektiv till legitimitetsteorin och intressentteorin, och visar bland annat varför företag gör vissa val när det gäller frivillig redovisning. Den institutionella teorin är utvecklad utifrån organisationsläran och bygger till stor del på forskning av DiMaggio & Powell från 1983, där de undersökte förekommandet av en hög homogenitet mellan organisationer. (Deegan & Unerman, 2011, s. 361)

En viktig del av institutionell teori är begreppet *Isomorfism*, vilket avser en organisations anpassning till institutionella handlingar. Genom den isomorfiska processen kommer organisationer anpassa sig och därmed bli mer homogena och överensstämmande med omgivningen och de förväntningar som finns i den miljö de verkar. (Deegan & Unerman, 2011, s. 363)

Enligt DiMaggio och Powell (1983) kan isomorfism delas in i tre olika slags isomorfiska processer som anger orsaken till företags anpassning och förändring av självvald redovisning (DiMaggio och Powell, 1983, s. 150):

1. *Tvingande isomorfism* – Uppstår på grund av att utomstående intressenter, med starkt maktinflytande på företaget såsom stat och investerare, pressar organisationen till att ändra tillvägagångssätt. (DiMaggio och Powell, 1983, s. 150)
2. *Mimetisk process* – Innebär att företag strävar efter att härma eller kopiera andra företags institutionella processer såsom handlingar och beteendemönster. Detta utnyttjas vanligen av organisationer för att anpassa sig till deras omgivning, för att på så sätt skapa en ökad legitimitet och acceptans för företaget (DiMaggio & Powell, 1983, s. 151). Som legitimitetsteorin tidigare visat är legitimitet en viktig förutsättning för organisationers överlevnad i det samhälle de verkar i. Om företag inte anpassar sig efter varandra kan det leda till minskade konkurrensfördelar och försämrad legitimitet (DiMaggio och Powell, 1983, s. 152). Den mimetiska processen kan också förklaras som att nya företag väljer att härma marknadsledande företags agerande och rapporteringsprocesser eftersom de tror att dessa företag representerar de bästa tillvägagångssättet (Deegan & Unerman, 2011, s. 365).
3. *Normativ isomorfism* – syftar till att likformighet uppstår genom organisationers anpassning efter de normer och kulturella förväntningar som finns i samhället/branschen (Deegan & Unerman, 2011, s. 366). Enligt DiMaggio och Powell (1983) kan ett exempel vara att revisorer förväntas uppträda professionellt och följa givna redovisningsstandarder (DiMaggio och Powell, 1983, s. 152).

4.4 Sammanfattning av studiens centrala teoretiska utgångspunkter

Nedan presenteras fyra nyckelbegrepp som sammanfattar vår studies teoretiska utgångspunkt. Dessa begrepp kommer vi sedan att utgå från när vi utreder företagets nytta med revision och varför de skulle välja att behålla eller inte behålla revisorn vid en höjning av gränsvärdena.

4.4.1 Kontroll

Med kontroll åsyftar vi främst att företag väljer revision för dess kontrollmekanism och därmed tar begreppet sin främsta utgångspunkt i agentteorin. Enligt agentteorin kan revision ses som en försäkran för företagsledningen genom revisorns granskning och kontroll av företagets finansiella rapporter (Carrington, 2010, s. 16). Revision kan av samma anledning motiveras som en kontrollmekanism för företagets intressenter.

Utgångspunkten för kontrollbegreppet är att revision ses som ett hjälpmedel för att minska de problem som uppstår i ett principal-agentförhållande. I ett företag där ägandet och driften är separerade från varandra uppstår informationsasymmetri mellan aktieägarna och företagsledningen på grund av att aktieägarna inte längre kan utöva direkt kontroll över verksamheten. Ju fler aktieägare ett företag har som inte är verksamma i den dagliga verksamheten, desto större blir aktieägarnas behov av att övervaka och kontrollera företagsledningen så att de agerar i ägarnas bästa intresse. Detta problem kan dämpas om företaget anlitar en oberoende tredje part, en revisor. Revisorns funktion blir således att försäkra företagsledningen om att företagets redovisning upprättas korrekt, vilket i sin tur skapar tillförlitlighet och trovärdighet hos de finansiella rapporterna (Carrington, 2010, s. 21).

Revision ses också som en lösning på kontroll utifrån företagets intressenter, det vill säga utomstående parter som har ett legitimt anspråk på företaget. Detta för att försäkra användarna om att rapporterna är korrekta och tillförlitliga (Carrington, 2010, s. 23).

4.4.2 Trygghet

Enligt Carrington (2010) kan ett företag se revision som en försäkring. Med detta menar man att företagets ledning försäkras sig mot eventuella fel i redovisning genom att en extern part granskar och godkänner företagets räkenskaper. Risken med att bli ansvarig för felaktigheter i redovisningen flyttas därmed från ledningen till revisorn och bidrar till trygghet för de ansvariga i företaget. I och med att revisorn inte har något incitament för att manipulera redovisningen så eliminerar man även risken med vilseledande rapporter. (Carrington, 2010 s. 23)

4.4.3 Legitimitet

Begreppet legitimitet tar sin utgångspunkt i legitimitetsteorin och innebär i detta sammanhang att vara i samklang med normer och etiska koder i samhället. För att ett företag ska uppnå legitimitet krävs därför att de anpassar sig och följer de normer och etiska koder som samhället förväntar sig av dem. Revision kan ha en betydande roll för ett företags legitimitetsskapande, det vill säga varför legitimitet kan vara en avgörande faktor för att ett företag ska välja att behålla revision. Revision finns för att göra de finansiella rapporterna acceptabla och tillförlitliga, detta skapar i sin tur trovärdighet och därmed legitimitet för företaget gentemot samhället. (Carrington, 2010, s. 29).

Syftet med revision är att öka förtroendet för de finansiella rapporterna hos avsedda användare (FAR, 2012, s.85). Normgivare ser revision till stor del som en försäkran och ett intyg för att företagets redovisning är upprättad på ett tillförlitligt sätt i enlighet med lagstadgade normer och regler kring redovisning (Carrington, 2010 s. 34). Med andra ord så har revisorn en stark roll för företagets legitimitetskapande mot samhället då revisorns uppgift är att förmedla att företagets redovisning följer de etiska koder och normer som finns i samhället. Revisorn har även som uppgift att se till att företag följer de normer och etiska koder som finns för redovisning och om så inte är fallet, se till att de ändrar sig därefter (Carrington, 2010, s 31).

Då det finns krav på att en revisor ska följa god revisionssed, det vill säga följa de lagar och normer vid upprättande av revision, kan företaget och intressenterna försäkra sig om att redovisningen sker på rätt sätt och följer de lagar och normer som samhället förväntar sig av företaget gällande de finansiella rapporterna. I och med detta krav bidrar revisionen till att skapa legitimitet för företaget. (FAR, 2012, s. 958)

4.4.4 Anpassning

Företag tenderar att anpassa och förändra sin redovisning efter de yttre krav som ställs på dem och för att bättre överrenstämna med andra företag i samhället och branschen (DiMaggio & Powell, 1983, s. 150). Denna anpassning till normer och etiska koder i samhället har sin utgångspunkt i den institutionella teorin. DiMaggio och Powell (1983) menar att förklaringen till att ett företag anpassar sig till samhället de verkar i främst är av strävan att uppnå en ökad legitimitet och acceptans av omgivningen (DiMaggio & Powell, 1983, s. 151).

En förklaring till att företag anpassar sig efter samhällets normer och etiska koder, det vill säga redovisar på ett givet sätt, kan vara på grund av påtryckningar och krav från utomstående intressenter med starkt maktinflytande på företaget. Exempelvis kan Skatteverket och andra myndigheter som har starkt inflytande på företagets legitimitet ställa krav på företagets redovisning. Detta gör att företaget väljer att anpassa sig därefter för att inte tappa företagets trovärdighet på marknaden.

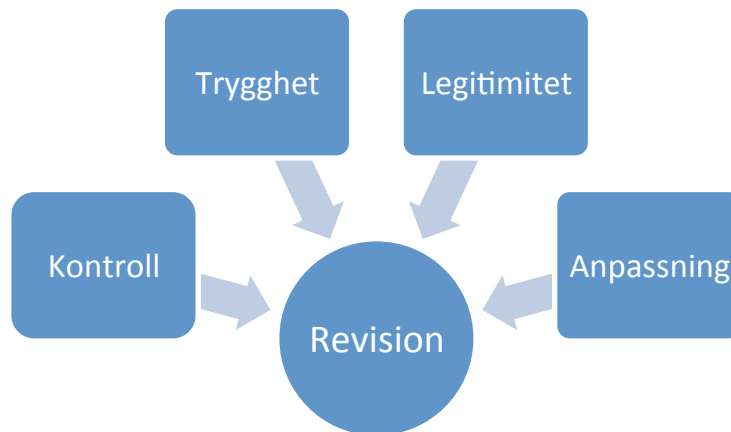
En annan förklaring till att ett företag väljer att redovisa på ett visst sätt är att de påverkas av hur andra bolag i branschen gör. För att ett företag ska passa in i samhället och upprätthålla legitimitet vill man inte avvika för mycket från övriga aktörer i branschen. Ett sätt för företaget att uppnå acceptans är därmed att härma eller kopiera andra företags tillvägagångssätt. Denna förklaring menar därmed att ett företags val av att använda sig av en revisor eller ej avgörs av hur andra företag och konkurrenter i branschen gör. Om de flesta företagen i branschen slopar revisorn och det blir accepterat av samhället och inte påverkar legitimiteten, är motiven starka för företaget att följa efter. (DiMaggio & Powell, 1983, s. 151-52)

Ett annat viktigt skäl till att likformighet uppstår är enligt DiMaggio och Powell (1983) den normativa bevekelsegrunden. Med detta menas att företag väljer att anpassa sig efter de normer och kulturella förväntningar som finns i samhället och branschen för att på så sätt upprätthålla eller skapa legitimitet och acceptans (Deegan & Unerman, 2011, s. 366). Ett

exempel kan vara de förväntningar från branschen på revisorer om att uppträda professionellt och följa givna redovisningsstandarder (DiMaggio och Powell, 1983, s. 152).

4.5 Vårt analysverktyg

Med utgångspunkt i de presenterade teorierna har vi skapat en modell som är en koppling mellan teorin och våra begrepp. Modellen kan appliceras på företagen i vår studie och ska hjälpa oss att vidare analysera företagens inställning till revision. Vi har även utifrån begreppen formulerat antaganden som vi sedan prövar mot empirin.

Kontroll – Företag använder sig av revision för att försäkra sig om att rapportering och redovisning upprättas korrekt vilket i sin tur ska öka kvaliteten och trovärdigheten för de finansiella rapporterna. Företag väljer att behålla revision för att lösa problemen med informationsasymmetri och övervakning.

Trygghet – Företag behåller revision som en försäkring mot att eventuella fel uppstår genom att en extern part granskar och godkänner redovisningen.

Legitimitet – Företag behåller revision för att de ser en reviderad redovisning som en kvalitetsstämpel som ger legitimitet gentemot samhället.

Anpassning – Företag anpassar sina redovisningsrutiner efter påtryckningar från externa intressenter, normer och förväntningar från samhället och efter hur andra företag i branschen gör.

5. Empiri

I detta kapitel kommer vi först att kort presentera de intervjuade företagen. Därefter kommer en redogörelse för vad som framkommit i intervjuerna med företagen och intressenterna.

5.1 Intervjuföretag

Vi har intervjuat sex företag med säte i Lund som skulle kunna komma att påverkas vid en höjning av gränsvärdena för revisionsplikt. De personer vi har intervjuat har god insyn i företagets revision och har gett sin syn på eventuella höjningar. Tabellen nedan visar företagets olika fakta som är aktuella för gränsvärdena.

Intervjuföretag	Nettomsättning (tkr SEK)	Balansomslutning (tkr SEK)	Revisionskostnad/år (tkr SEK)	Antal anställda
Skånegårdar AB	45	28	150	18
Trivector Traffic AB	44	18,5	200	34
MCAD Sverige AB	25	18	50	18
Netville AB	19	15	30-50	15
Bernoulli System AB	45	28	120	18
Presis i Lund AB	16,5	6	25	19

Skånegårdar AB

Företaget bedriver förmedling av fastigheter och konsultverksamhet inom ekonomi, juridik, jord- och skogsbruk samt förvaltning av fastigheter och värdepapper. De sysslar även med avel av hästar och hästtransport. Bolaget registrerades år 1983. (Skånegårdar AB 2012).

Vi intervjuade VD tillika ägaren för Skånegårdar AB som har insyn i företagets hela redovisningsprocess. Företaget har en internt anställd som sköter den löpande bokföringen och de använder sig av en auktoriserad revisor som de har en god och kontinuerlig kontakt med sedan 20 år tillbaka. De träffar sin revisor vid årsslut samt i de fall enstaka frågor dyker upp. Den intervjuade har god kunskap kring de gränsvärden som råder idag men ställer sig kritisk till höjda gränsvärden för revisionsplikt då han anser att företagen behöver kontrollen som revisionen medför. Företaget har idag utgifter på ungefär 150 000 kronor per år för revision och bokföring.

Trivector Traffic AB

Företaget arbetar med konsultverksamhet, forskning och utveckling inom trafik, transport och kommunikation (Trivector Traffic AB 2012).

Vi intervjuade deras ekonomichef som för närvarande jobbar halvtid på företaget tillsammans med ytterligare två anställda som sköter den löpande bokföringen. Sedan åtta år tillbaka anlitar företaget sig av en revisor på revisionsbyrån Mazars SET. De har en god relation med revisorn och en kontinuerlig kontakt under året. Respondenten har ingen direkt kännedom kring gränsvärdet då de inte omfattas av dagens gränsvärden, och respondenten ställer sig kritisk till sloandet av revisorsplikten.

MCAD Sverige AB

Företaget erbjuder tjänster och produkter för industriell utveckling och hantering av produktdata och processer (MCAD Sverige AB 2013).

Den intervjuade är ekonomiansvarig, styrelseledamot samt delägare i företaget. Utöver sin roll i MCAD AB arbetar respondenten även som redovisningskonsult för andra företag. Hon sköter ensam den löpande bokföringen och har varit engagerad i företaget i tio år. De använder sig sedan fyra år tillbaka av PWC i Malmö och anser sig ha en god relation till revisorn. Den intervjuade har relativt god kännedom kring de gränsvärden som gäller idag och hon känner till att man överväger en höjning. Detta ställer hon sig positiv till även om hon anser att de själva skulle välja att behålla revisorn vid en gränsvärdehöjning. Företaget har en revisionskostnad på ungefär 50 000 kronor per år.

Netville AB

Företaget bedriver konsultverksamhet inom teknikutveckling och webbdesign samt egen produktutveckling, exempelvis spelutveckling. (Netville AB 2012)

Den intervjuade har varit verksam som VD för företaget i tio år och sköter också dess löpande bokföring. Han har personlig kontakt med revisionsbyrån JHM Revision som de har anlitat sig av i tio år. Utöver revisionen hjälper revisorn även till med vissa redovisningstjänster då det inte finns någon utpräglad ekonomiavdelning på företaget. Respondenten anser sig själv ha en ungefärlig kännedom kring gränsvärdena idag men är osäker på hur han ställer sig till sloandet av revisionsplikten. Företaget har idag revisionskostnader på ca 30-50 000 kronor.

Bernoulli System AB

Företagets verksamhet består huvudsakligen av produktion och försäljning av kylvattenfilter för export (Bernoulli System AB 2013).

Den intervjuade är styrelseordförande i företaget och en av bolagets grundare. Han är insatt i företagets revision på så sätt att han själv utsåg den revisor från Mazars SET som bolaget anlitar sig av idag. Tidigare har företaget anlitat samma revisionsbyrå under en 20-årsperiod, men bytte nyligen till en revisionsbyrå som bättre passar företagets behov. Orsaken till bytet var på grund av en dålig relation och höga kostnader. På företaget finns det två anställda som sköter den löpande bokföringen. Den intervjuade har relativt god kunskap kring dagens gränsvärden men anser att företaget kommer behålla revisorn oavsett om dessa höjs. Kostnaderna för revision i företaget uppgår idag till ungefär 120 000 kronor.

Presis i Lund AB

Verksamheten bygger web- och mobila applikationer med smidiga och intelligenta gränssnitt (Presis i Lund AB 2012).

Den intervjuade är VD och delägare i företaget och beställare av revisionen. Företaget har ingen egen ekonomiavdelning utan tar in extern hjälp på timbasis. Respondenten har god kunskap kring de gränsvärden som gäller idag men är inte helt insatt i hur eventuella höjningar kan komma att påverka företaget.

5.1.1 Intervjuer med företagen

Kommer ni att fortsätta att använda er av en revisor vid en ändring?

Samtliga respondenter är eniga om att de skulle fortsätta att använda sig av en revisor även om gränsvärdena höjdes och de skulle ha möjlighet att välja bort revisionen.

Trivector anser att revisionen bidrar till att hålla kompetensen uppe och att det innebär en kvalitetsstämpel för företaget. I MCAD är det respondenten som bär ansvar för företagets redovisning och hon anser att de, med många delägare, behöver en extern part för att säkerställa redovisningens kvalitet. Då hon själv är delägare anser hon det vara en trygghet att inte allt ansvar ligger på henne.

Netville menar att om de hade haft en egen ekonomifunktion med rätt kompetens inom företaget så hade man eventuellt övervägt att avskaffa revisionen men då man har det är detta inte aktuellt i dagsläget.

I Bernoulli ser man revision som en viktig extern och professionell hjälp för ekonomifunktionen, en hjälp de inte anser sig kunna klara sig utan. Presis har liknande argument och tycker att revisionens granskning har en viktig roll och är till stor hjälp för att upptäcka småfel och misstag som annars är lätta att missa.

”Jag gör många bokslut på ett år eftersom jag är konsult, säkert 50 stycken på ett år. Jag vet hur lätt det är att göra fel, olika fel, och hur skönt det faktiskt är att ha någon som kommer och tittar och ställer den där lilla frågan.” (Trivector Traffic AB)

Vilket argument väger tyngst för er om ni skulle avskaffa revisorn?

Samtliga respondenter är överrens om att kostnaden skulle vara den största anledningen till att företagen skulle välja att avskaffa revisionen om så skulle ske. De är även överens om att revisionskostnaden är relativt låg i förhållande övriga kostnader på företagen. Respondenten i Presis tillägger att en annan anledning skulle vara att rubba revisorernas maktposition.

”Det är väl på något sätt kostnadsbesparing och att det kanske finns redovisningsbyråer som utnyttjar sin maktposition och sätter överdrivna priser.” (Preset i Lund AB)

Har ni kompetens inom företaget som skulle kunna utföra det jobb revisorn gör hos er idag?

Hälften av respondenterna; Skånegårdar, Trivector och MCAD anser sig ha tillräcklig kompetens i dagsläget. Skånegårdar menar att även om de har den kompetens som krävs så känns det tryggt att ha en utomstående part som granskar och kontrollerar det arbete som den ekonomiansvariga gör. Enligt respondenten på Skånegårdar finns det inte någon anledning till att misstro någon anställd, men att det ligger i sakens natur att kontrollera att inga felaktigheter begås. Från Trivector ges här ett liknande svar på frågan.

”Vi klarar ju det, men det känns mycket bättre att ha en som kommer utifrån och kvalitetsgranskar. Man är ju säkrare, och jag sover mycket bättre om vi har revision än om vi inte hade haft det. Jag inbillar mig ju också att om man inte har revision så får man lite tätare besök från Skatteverket. Jag har ingenting emot att de kommer, men jag tar hellre ett årligt besök av revisionsbyrån och har Skatteverket lite mera sällan, än tvärtom.” (Trivector Traffic AB)

Varken Netville, Bernoulli eller Presis ansåg sig inte ha tillräcklig kompetens på företaget för att klara av revisorns uppgifter. Bernoulli menar att även om personalen som sköter ekonomin på företaget har bra kunskap så upplever de ändå att de behöver stöd från en revisor då det finns mycket skattemässiga effekter som är svåra att reda ut själv.

Kommer ni då att köpa in andra sorters redovisningstjänster än ni tidigare gjort?

Här svarade samtliga att eftersom de ändå skulle välja att behålla revisionen så ser de inte andra redovisningstjänster som något alternativ. Respondenten på Trivector är själv inhyrd som konsult av företaget men han tror inte att företagets behov kommer att förändras. Däremot tror han att behovet av denna typ av tjänster kommer att öka hos de företag som avsäger sig revisorstjänsten.

Respondenten i Netville säger att de redan använder sig av externa tjänster och att användandet av denna typ av extern hjälp antagligen skulle öka vid ett avskaffande. Respondent i Bernoulli menar att det inte skulle vara aktuellt då de ser revisorns professionalitet som en så pass viktig del i deras verksamhet som inte går att ersätta med annan kompetens. Respondenten i Presis svarar spontant nej på frågan.

Vad tror du att en reviderad årsredovisning har för betydelse för relationen till era intressenter?

Majoriteten av respondenterna är eniga om att en reviderad årsredovisning har betydelse för relationen till företagets intressenter. Skånegårdar menar samtidigt att det nog till stor del beror på hur företagets skuldsättning ser ut. De menar att bankerna snarare lägger vikt på företagets nyckeltal än om årsredovisningen är reviderad eller ej.

Trivector tror att en reviderad årsredovisning spelar roll för kunders och även bankers inställning till företaget, främst då man är i behov av kreditlån.

”Vi har ju inget behov, vi har till exempel inga lån överhuvudtaget, men skulle man behöva låna pengar kan jag tänka mig att det är värt litegrann den här kvalitetstämpeln. Sedan kan jag även tänka mig att kunder ibland vill ha en kreditrating på oss som företag när vi ska inleda ett samarbete och då ger det ju faktiskt bättre rating om man är reviderad. Tänker du dig att UC eller likvärdigt kreditinstitut står i valet att sätta en fyra eller femma, och sedan har man då revisor, kanske man sätter en femma. Om man inte har revision är det ett minustecken tror jag.” (Trivector Traffic AB)

MCAD betonar främst betydelsen för delägarna men också att det är viktigt för att visa en ekonomisk trygghet mot företagets kunder.

”Jag tror att den är ganska viktig för intressenterna, framför allt för delägarna själva, som jag tror ser det som en väldigt trygghet att det faktiskt inte är upp till mig hur det ser ut, utan att det faktiskt finns någon utanför som har kontrollerat det.” (MCAD Sverige AB)

”Om man tittar på eventuella investerare så tror jag att det är helt avgörande att årsredovisningen är reviderad. Just om det är någon utomstående, som kräver stor kapitalinsats, så tror jag inte de skulle välja att köpa oss oreviderade.” (MCAD Sverige AB)

Netville anser det vara av stor vikt, då de menar att en reviderad årsredovisning signalerar en kvalitetsstämpel för företaget. De arbetar med stora globala företag och då är det viktigt för dem att säkerställa att ekonomin är stabil.

Respondenten i Bernoulli tror inte att det spelar särskilt stor roll då merparten av företagets kunder finns i utlandet och därmed ändå inte förstår deras svenska redovisning. Dock tror respondenten att en reviderad redovisning spelar en viss roll när det gäller rapportering mot ägarna.

På Presis tror man att ur ägarnas perspektiv så har en reviderad årsredovisning en mindre betydelse då företaget endast har två ägare. För deras del är det främst för att se till att de har ordning och reda och gör på rätt sätt. Dock tror de att det har betydelse för större kunder att de ska kunna försäkra sig om att siffrorna är kvalitetssäkrade men också för de anställda.

Hur tror ni att era intressenter skulle reagera om ni avsåg er revisorn?

På denna fråga skiljer sig respondenternas svar. Skånegårdar och Presis menar att revisionen är viktig för kreditgivarna och att den är ett viktigt stöd vid kontakt med exempelvis Skatteverket. Respondenten i Trivector nämner kvaliteten på redovisningen som en viktig orsak till att behålla revisionen.

”Ja om vi behövde krediter tror jag nog att det skulle påverkas. Jag tror att de skulle ställa som krav att man hade ett godkänt och reviderad årsbokslut. Men det är bara en gissning.” (Presis i Lund AB)

Respondenten i MCAD tror att kunder, leverantörer och investerare skulle förundras och ifrågasätta det till viss del. Vidare tror hon att kreditvärdigheten kan påverkas negativt men är inte helt säker.

Respondenten i Netville tror inte att intressenterna kollar närmare på årsredovisningen utan att de utgår från att allt är i sin ordning. Han vet inte hur kreditinstitut värderar revision men tror att nyckeltalen är ett viktigare mått vid kontroll av företaget.

Respondenten i Bernoulli tror inte att kreditvärdigheten påverkas så mycket.

”Jag tror att de kollar mer på nyckeltal som kommer in till Bolagsverket. Om man har vissa tal så får man en viss hantering.” (Bernoulli System AB)

”Jag kommer ihåg att när jag startade företaget här så behövde jag en bank, och det behövs ju även ett visst startkapital. Och den gången så spelade det en stor roll just det att jag hade en känd revisor. Så ibland så spelar det roll!” (Bernoulli System AB)

Har ni tät rapportering mot era ägare gällande företagets finansiella situation?

De tillfrågade företagen har alla aktiva ägare som är delaktiga i den dagliga verksamheten så någon formell rapportering anses därmed inte nödvändig. Gemensamt är även att de har månadsvisa rapporter för att stämma av det ekonomiska läget. På Skånegårdar tar ägaren ut en sammanställning på balans-, likviditets- och resultaträkning vilket ger honom en överblick över den ekonomiska situationen.

”Vi informerar och har löpande bokföring så alla vet hur det ligger till. Ingen formell rapport som går ut, utan det är en gång om året som vi gör bokslut.” (MCAD Sverige AB)

Har revisorn en viktig roll i relationen mellan ledning och styrelse i företaget?

Då Skånegårdar är ett familjeägt företag så har de ingen formellt uppsatt styrelse utan viktiga beslut diskuteras hemma. Detta skulle kunna kallas informella styrelsemöten, men revisorn har ingen viktig roll där.

”Det är ju faktiskt en viktig aspekt. Ett av våra dotterbolag ägs till exempel av tre olika privatpersoner till 50 %, där Trivector äger resterande. Utan revisor hade det kunnat kännas lite obekvämt så att säga, då hade jag som ekonom fått ta det ansvaret att verkligen säkerställa och ge dem lite extra information. Så för deras del måste det kännas rätt mycket tryggare att vi faktiskt har en revisor. Jag menar i hela yrkesrollen ligger det här med opartiskheten och så. Även om revisorn är kund till bolaget har de ett åtagande att skydda de minsta, alltså minoritetsägarna.” (Trivector Traffic AB)

Respondent på MCAD menar att revisorn har en viktig roll och att det finns en poäng med att kunna föra en dialog med denne för att sen gå vidare till resten av ledningen.

”Man kanske hamnar i en annan typ av situation om man har honom i ryggen, föreslår någonting liksom.” (MCAD Sverige AB)

”Jag tror att den har en viktig roll där. Eftersom styrelsen och ägarna vet att någon annan granskar plus att revisorn har kolla på alla nya regler. Det skulle vara omöjligt för mig att hänga med i alla detaljer och de nya regler som ständigt kommer.” (Netville AB)

Bernoulli anser att revisorn är ett viktigt stöd för bolaget och därmed också i relationen till ledningen. Respondenten belyser ett exempel där samarbetet med en tidigare revisor inte fungerade som det skulle vilket medförde att kommunikationen mellan styrelsen och ledningen blev lidande.

”Det kräver ju att det är den typen av frågor, om det till exempel skulle komma upp att vi skulle slå ihop två företag så skulle vi nog gärna ha med revisorn där.” (Bernoulli System AB)

Om branschen i allmänhet tenderar att slopa revisor, skulle ni överväga att göra samma sak?

Samtliga respondenter har svarat att de inte tror att de skulle påverkas.

”Nej, jag ser ingen anledning till det. Enda anledningen skulle vara om vi hade ont om pengar så att vi måste spara på allt.” (Netville AB)

Skånegårdar säger att de känner sig nöjda och bekväma med hur det ser ut idag. Även Trivector har svårt att se att man skulle påverkas av övriga aktörer i branschen. I Bernoulli anser man revision vara en sådan profession att man inte skulle påverkas av hur andra gjorde. Företagets efterfrågan på revision skulle inte förändras bara för att andra företags efterfrågan på det minskade.

MCAD tror inte heller att de skulle påverkas av hur andra skulle göra. Samtidigt menar de att de har svårt att jämföra sig med andra företag i branschen då de företag de jämför sig med är så pass stora att de aldrig skulle ges möjligheten till att slopa revisorn även om gränsvärdena höjdes.

”Vet inte. Tror inte det men jag är inte säker. Eftersom kostnaden är så pass liten så tror jag inte att de skulle få någon stor konkurrensfördel.” (Presis i Lund AB)

Vad anser ni om nyttan kontra kostnaden med att ha revisor?

Samtliga företag anser att nyttan överstiger kostnaden med revision.

”Ja, i vårt fall definitivt. Eftersom vi har den här kontrollen som gör att man kan vara trygg, och tryggheten som ägare är ganska så avgörande för att man ska vilja fortsätta vara ägare. Och om vi kan fortsätta få våra delägare att vara delägare så kommer de att dra in väldigt mycket mer pengar än vad den här kostnaden är.” (MCAD Sverige AB)

”Med den förra revisorn som jag berättade om förut – där blev kostnaden för hög, det vill säga, överstigande nyttan. Men nu så, både våra interna timmar och externa timmar som nu är en kostnad på cirka 120 000 kronor anser jag vara skäligt för vår omsättning. Alltså nyttan överstiger kostnaden idag.” (Bernoulli System AB)

Anser ni att revision är en trygghet för företaget?

Samtliga respondenter har svarat att de anser att revision är en trygghet för företaget.

I Presis betonar man att det är en trygghet att veta att företaget gör saker på rätt sätt.

”Jag tycker det är trygghet ändå, alltså de granskar saker innan det hamnar hos Skatteverket om vi säger så. Lämnar du in en deklaration och den är fullständigt fel eller att det kommer en fråga, så är det väldigt kostsamt om man har gjort fel. Det känns bra att ha någon som faktiskt tittar så man inte gör några grodor. Och även kan komma med synpunkter och även förslag till förbättringar och annat.” (Trivector Traffic AB)

”Jag kan ju säga det att vår ekonomipersonal kommer ibland med i princip färdiga bokslut och så tittar ju jag över det. Jag kan ganska snabbt, genom att ta på mig ett par andra glasögon, se om vi inte ska titta på den där posten, den ser konstig ut, varför har den ökat så mycket. Man glömmer det när man sitter med det själv, man blir väldigt teknisk. Man gör jättekonstiga fel.” (Trivector Traffic AB)

”Ja. För det första så är det en utomstående som har lite bättre kunskaper oftast, och det gäller ju att välja en sådan revisor som har det också. Så är det onekligen, att man upplever en trygghet, personen kan det här bättre än vad vi kan, så visst är det trygghet. Och det tror jag att hon som gör de här kvartalsrapporterna också tycker. Hon säger att hon upplever en trygghet att allt inte vilar just på henne. Det är ju ändå mycket värderingar man måste göra.” (Bernoulli System AB)

Förenklar revisorn och revisionen för er att följa lagar och normer?

Samtliga respondenter har svarat att de tycker att revisorn är till hjälp och förenklar för företagen att följa lagar och normer.

Skånegårdar upplever en trygghet i att ha en person de kan vända sig till och som är uppdaterad i alla lagändringar. Särskilt viktigt anser det vara i deras bransch då de har en stor nytta av att behärska komplicerade skattesystem, något som förändras kontinuerligt. Med revisorn som hjälp och rådgivare kan de därför få hjälp att uppdateras om förändringar sker. Även Trivector tycker att revisorn är till stor hjälp när det gäller att uppdatera företaget kring nya förändringar av lagar och regelverk. De menar att man ofta får veta året innan vad som är på väg att hända nästa år då justeringar av jämförelsesiffror kan behöva göras i tidigare bokslut. Respondenten ger reglerförändringen med K2 och K3 som exempel.

”Ja så är det ju naturligtvis, även om det kanske inte är så att jag med flit någonsin skulle försöka att inte göra det, så kan det ju finnas tillfällen där man inte riktigt vet. Hur är det egentligen, får man lov att göra så här eller, vilket är bästa sättet att värdera det här osv. Och då är det ju väldigt mycket lättare att ha en kontakt som kan allting om oss osv. Så ja han förenklar väldigt mycket för oss. På fyra år kanske det har kommit två frågor, men ändå. Det känns skönt att veta att man kan nå honom, att man har honom bara ett mail bort.” (MCAD Sverige AB)

5.2 Sammanfattande tabell över företagens svar

Tabellen är en sammanställning av företagens svar på intervjufrågorna. Med denna vill vi ge en överskådlig bild av företagens inställning till revision samt för att visa på likheter och skillnader mellan företagens svar.

	Skånegårdar	Trivector Traffic	MCAD Sverige	Netville	Bernoulli System	Presis i Lund
Fortsatt användning av revision	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Vad skulle en avskaffning beror på	Kostnadsbesparing	Kostnadsbesparing	Kostnadsbesparing	Kostnadsbesparing	Kostnadsbesparing	Kostnadsbesparing
Finns revisionskompetens inom företaget	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Köpa in andra sorters redovisningstjänster	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej
Har revision betydelse för intressenter	Ja, men inte för banken	Ja, för kunder och bank	Ja, främst för delägare, kunder samt potentiella investerare	Ja, främst för kunder	Ja, för ägare men inte för kunder	Ja, framförallt för större kunder men även för anställda
Är revision viktig i relationen ledning-ägare?	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej
Följa branschen ifall de slopar revision	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Nyttan överstiger kostnaden med revision	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är revision en trygghet för företaget?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Förenklar revision förståelsen för lagar och normer?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Tabell: Empirisammanställning

5.3 Intressenter

Kreditinstitut (SEB)

SEB startades år 1856 som Stockholms Enskilda Bank och betjänar banker, företag samt privatpersoner. Banken är verksam i 20 länder och är den ledande företags- och investmentbanken i Norden. (SEB, 2013)

Respondenten på SEB arbetar som företagsrådgivare.

Skatteverket

Skatteverket är en förvaltningsmyndighet för beskattning, fastighetstaxering, folkbokföring och registrering av bouppteckningar. På de 100 lokala kontoren som finns i hela landet, tar de emot och granskar deklARATIONER samt hanterar andra skatteärenden åt medborgare och företag. (Skatteverket, 2013)

Respondenten på Skatteverket arbetar som aktivitetssamordnare.

Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten är en åklagarmyndighet som arbetar brottsförebyggande och brottsutredande. Här arbetar åklagare, poliser, ekorevisorer och andra experter och utgör tillsammans den drivande och samordnande kraften för all ekobrottsbekämpning i Sverige. Ekobrottsmyndigheten har även rollen att informera om ekobrott till media, organisationer, andra myndigheter och till allmänheten. De fokuserar främst på grova ekonomiska brott, men även på mindre allvarliga ekobrott där lagföringen har ett förebyggande syfte. (Ekobrottsmyndigheten, 2013)

Respondenten på Ekobrottsmyndigheten arbetar som strategisk ekorevisor.

5.3.1 Intervjuer med intressenter

Har du kännedom om de gränsvärden som gäller kring revisorsplikten idag och hur de kan komma att se ut om gränserna höjs?

Samtliga respondenter har god kännedom om de gränsvärden för revisionsplikt som finns idag. På Skatteverket har man dock inte sett något förslag på höjning eller på vilka gränsvärden som i så fall skulle förespråkas. Men respondenten på Skatteverket anser att Sverige har internationellt sett låga gränsvärden för revisionsplikten och att det är en omständighet som borde ha viss betydelse för behovet att höja gränsvärdena.

”Ja, jag har kännedom om de gränsvärdena. 3 miljoner kronor i omsättning, tre anställda samt 1,5 miljoner i balansomslutning. Förslaget i den ursprungliga utredningen var motsvarande 83 miljoner kr i omsättning, anställda 50 stycken samt 41,5 miljoner i balansomslutning. Och det är väl möjligt att man föreslår detta om man väljer att höja gränserna” (Ekobrottsmyndigheten)

Hur har ni märkt av den slopade revisionsplikten?

Vår respondent på SEB säger att de har märkt av den slopande revisionsplikten för småbolag. Detta då de märkt av att flera företag har utnyttjat friheten och valt att välja bort revisorn och istället sköta redovisningen själva. Samtidigt har de kunnat se att många trots möjligheten valt att behålla revisorn.

Även Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten säger sig ha märkt av slopandet, men menar samtidigt att det fortfarande har gått för kort tid efter lagändringen för att kunna se tillräckliga effekter av slopandet.

”När det gäller erfarenheter kring effekter på skatteområdet så håller Skatteverket på med att utvärdera detta. Rapport ska lämnas till regeringen under år 2014. Vi kan utgå ifrån att antalet orena revisionsberättelser som revisorn är skyldig att lämna till Skatteverket har minskat eftersom färre bolag har revisor idag. Om slopandet haft någon effekt på skattefelet återstår att se. I de kontroller vi haft av nystartade företag innan någon deklaration har lämnats har det flesta uppgett kostnadsbesparing som orsak till att man valt bort revisorn. Många har kvalificerad hjälp med sin bokföring/redovisning och såg revisorn som en kontrollstation av den kvalificerade medhjälparen.” (Skatteverket)

”Vi kan ännu inte överblicka om antalet anmälningar har ökat på grund av den avskaffade revisionsplikten. Vi har ett gjort en tidig undersökning för perioden maj 2012 till maj 2013. Denna undersökning visade inte att bolag utan revisor var överrepresenterade i våra ärenden. Men vi vet inget om mörkertalet. Det vi vet att är att kvaliteten på årsredovisningar m.m. hos Bolagsverket har blivit försämrade.” (Ekobrottsmyndigheten)

Hur ställer ni er till en eventuell höjning av gränsvärdena?

På denna fråga anser sig varken Skatteverket eller SEB kunna göra något ställningstagande. SEB menar att det är ett ämne som inte tagits i beaktande på banken ännu. Ekobrottsmyndigheten däremot ställer sig negativ till en eventuell höjning.

”Hur Skatteverket skulle ställa sig till en höjning av gränsvärdena kan jag inte svara på. Skatteverket var kritiskt till ett slopande av revisionsplikten när reglerna infördes hösten 2010. Den interna utvärderingen av effekter på skatteområdet som pågår kommer väl att påverka hur Skatteverket skulle se på en förändring. Många av de företag som idag ligger över nivån för gränsvärdena lär ha många olika skäl till att man har en revisor. Det är svårt att ha någon uppfattning om det finns så många i den gruppen som skulle välja bort revisorn om möjlighet fanns.” (Skatteverket)

”Ekobrottsmyndigheten har den uppfattningen att revision är bra och har en brottsförebyggande effekt och är ingen förespråkare av högre gränsvärden.” (Ekobrottsmyndigheten)

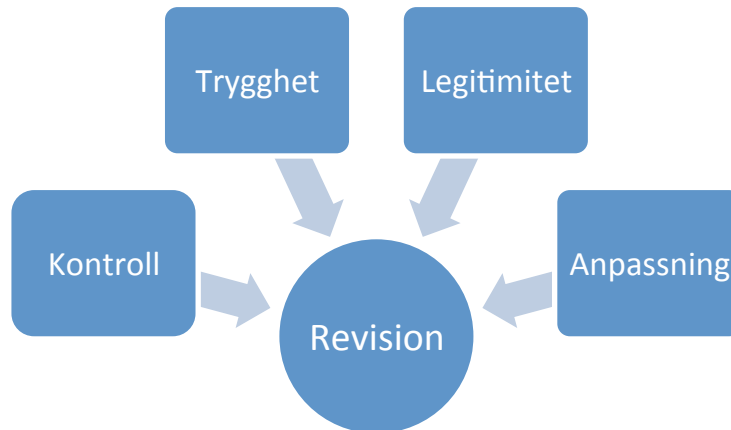
Vad tror ni att en höjning av gränsvärdena kommer innebära och hur kommer ni att påverkas av den?

Skatteverket anser att det är svårt att svara på då det fortfarande inte är färdiga med pågående utvärdering av lagförändringen som skedde år 2010. Enligt respondenten på Ekobrottsmyndigheten tror man däremot att höjda gränsvärden medför en risk för ökad ekonomisk brottslighet samt bortfall av skatteintäkter.

På SEB tror man inte direkt att man kommer att påverkas av en höjning. Respondenten säger dock att när det kommer till kreditbeviljande så tittar de på om det finns en revisor eller inte. Samtidigt menar respondenten att så länge banken får rätt underlag vid bedömning av kreditbeviljande, även om företaget inte har revisor, så ska revidering inte behöva påverka beslutet om beviljande. Dock medkänner respondenten att vad de hittills kunnat märka av så slarvas det en del med redovisningen och kvaliteten är inte alltid i så bra skick hos de företag som valt att inte ha revisor. Så i de fallen där redovisningen visar brister kan det komma att påverka bankens bedömning.

6. Analys

I följande avsnitt kommer vi att analysera den data vi sammanställt från intervjuerna med de utvalda företagen och de tillfrågade intressenterna. Vi kommer att använda oss av vårt analysverktyg för att analysera och förklara empirin utifrån teorin samt avslutningsvis pröva om empirin bekräftar våra antaganden.

Nedan analyseras empirin utifrån våra teoretiskt framtagna begrepp. Varje begrepp inleds med vårt antagande om begreppets påverkan på företagets inställning till revision.

6.1 Kontroll

Företag använder sig av revision för att försäkra sig om att rapportering och redovisning upprättas korrekt vilket i sin tur ska öka kvaliteten och trovärdigheten för de finansiella rapporterna. Företag väljer att behålla revision för att lösa problemen med informationsasymmetri och övervakning.

I våra intervjuer med företagen har det visat sig att revisionen har en viktig roll för att kontrollera och säkerhetsställa att redovisningen upprättas korrekt. Den har också en viktig roll när det gäller att förhindra att felaktigheter uppstår. Gemensamt för samtliga respondenter är att de ser revisorn som en viktig extern part som säkerhetsställer den information som företaget delger sina intressenter. Därmed stämmer respondenternas uppfattning om revisorns kontrollerande funktion för att öka tillförlitligheten och kvaliteten på redovisningen väl överens med vår bild av kontroll utifrån teorin. Detta då Carrington (2010) menar att revision ses som en försäkran att företagets finansiella rapporter upprättas korrekt.

I majoriteten av de företag vi intervjuat sitter företagets ägare med i styrelsen. Det medför att det som agentteorin behandlar kring problemen med informationsasymmetri och övervakning mellan företagsledning och aktieägare blir applicerbart på företagen i vår studie. Detta då resultatet från intervjuerna visat att revisorn i flera företag har en viktig roll för att minska informationsgapet mellan företagsledning och styrelse genom att fungera som ett hjälpmedel för att förbättra relationen mellan parterna. I intervjun med MCAD framkom det till exempel att revisorn har en viktig roll i just kommunikationen med ledningen och att revisorn fungerar som stöd vid rapportering och förslag om förändringar. Det stämmer väl överens med agentteorin som menar att revisorn kommer in som en kontrollerande och granskande utomstående part och förbättrar förtroendet och minskar intressekonflikten mellan ledning och aktieägare (Carrington, 2010, s 34).

Ett av de intervjuade företagen nämnde att ett dåligt samarbete med en tidigare revisor medförde att kommunikationen mellan företagets VD och styrelse blev lidande. Problemet ansågs vara så pass allvarligt att man valde att byta revisor för att få samarbetet att fungera och för att återskapa den balans mellan styrelse och ledning som man tidigare haft. Detta kan kopplas till vad Chow (1972) anser vara den grundläggande orsaken till varför ett företag använder sig av revision, det vill säga för att minska intressekonflikten mellan företagsledning och aktieägare i enlighet med agentteorin.

Enligt flera forskare på området, bland annat Chow (1982), Seow (2001) och även enligt en undersökning av Norberg & Thorell (2005), så ökar behovet av revision ju fler aktieägare företaget har som inte är involverade i bolagets dagliga drift. Med detta menar man att ju större distinktionen mellan ägare och ledning är desto högre är sannolikheten att företaget använder sig av revision. Detta stämmer inte överens med våra undersökningar då samtliga företag som vi har varit i kontakt med har aktiva ägare som är delaktiga i den dagliga verksamheten, men som trots detta anser sig ha ett stort behov av revision.

Många av de intervjuade företagen tror att en reviderad redovisning har en stor betydelse i relationen med deras intressenter. Respondenten på MCAD tror att revisorn är viktig för intressenternas inställning till företaget och då främst delägarna samt i viss utsträckning kunderna. Hon betonar vikten av att det finns en utomstående part som granskar och kontrollerar bokföringen, bland annat i relationen till investerare, där det anses helt avgörande att redovisningen är i ordning. Vidare tror flera av bolagen att risken för att en kontroll från Skatteverket ökar om man inte har en extern part som granskar redovisningen. Det stämmer väl överens med Diamants (2004) påstående att revisionen bland annat tillför kontroll av redovisningen och granskning av VD:s och styrelsens förvaltning av bolaget. Detta bekräftas i vår intervju med Ekobrottsmyndigheten som ställer sig positiva till revision som kontroll och som ett medel för att förhindra ekonomisk brottslighet.

Enligt Blackwell, Noland och Winters (1998) anser kreditgivare att reviderade företag signalerar tillförlitlighet på kreditmarknaden vilket i sin tur medför större möjlighet till att få krediter (Blackwell, Noland & Winters; 1998, s. 68). Seow (2001) instämmer i att revision av ett företag fungerar som en kontroll för kreditgivare och då företagen är medvetna om detta väljer de revision för att möta kreditgivarnas krav. Det bekräftas i svaren från våra

respondenter som menar att kreditvärdigheten påverkas om de inte är reviderade. Alla respondenter delar dock inte denna åsikt då till exempel representanterna från Bernoulli och Netville inte tror att revisionen i sig är det viktigaste argumentet vid kreditbeslut utan att man snarare tittar på företagets nyckeltal i en sådan situation. Enligt vad som framkommit i vår intervju med SEB är en reviderad redovisning inte avgörande vid ansökan om krediter så länge företagen själva kan påvisa en hög kvalitet på sina rapporter.

6.2 Trygghet

Företag behåller revision som en försäkring mot att eventuella fel uppstår genom att en extern part granskar och godkänner redovisningen.

Den allmänna uppfattningen bland de intervjuade företagen är att revision medför en trygghet genom att en utomstående granskar och kontrollerar deras ekonomiansvarige så att inga felaktigheter uppstår. Revisionen fungerar som en försäkring för företaget då revisorn tar över ansvaret för att redovisningen är riktig och utan felaktigheter genom att skriva under revisionen. På MCAD menar respondenten att revisorn är viktig för att kontrollera hennes arbete så hon ensam slipper ta ansvaret för upprättandet. Detta stämmer väl överens med Carringtons (2010) påstående om att företag kan se revision som en försäkring genom att risken och ansvaret för felaktigheter överförs till en oberoende tredje part, det vill säga revisorn (Carrington, 2010 s. 23).

På Trivector ser man revision som en försäkring då de menar att felaktigheter kan bli mycket kostsamma om de exempelvis skulle leda till påföljder i form av böter eller skadestånd. Därmed menar respondenten att han känner sig säkrare och tryggare när en utomstående part granskar det han gör än om så inte skulle vara fallet. Även Trivectors syn på revision som trygghet överensstämmer med vad vi kan utläsa av teorin.

I våra intervjuer har vi fått uppfattningen att samtliga företag anser att tryggheten med revision överstiger kostnaden. I företagen har den faktiska kostnaden för revision varit relativt liten i förhållande till deras omsättning vilket medför att nyttan med revision i deras fall överstiger kostnaden. En viktig aspekt när man överväger nyttan kontra kostnaden med revision har visat sig vara storleken på företaget i fråga. I den tidigare studien av småföretags inställning till revision som gjorts av Hangell & Carlsson (2012), visar resultatet att mindre företag i större utsträckning anser att kostnaden med revision överstiger nyttan. Detta är troligen en följd av att revisionskostnaden för småföretag är relativt stor i förhållande till dels omsättning men också övriga kostnader i bolaget. Vidare kan det ses som en viktig förklaring till den attitydskillnad kring revision som finns mellan mindre företag och de större som vi undersökt i vår studie. En annan förklaring kan vara att större företag har en mer komplex redovisning att hantera vilket gör dem svårare att sköta utan extern hjälp.

I Bernoulli värdesätter man revisorns arbete högt och framförallt den trygghet som dennes kompetens medför. Revision medför även att ansvaret för korrekt bokföringen inte enbart vilar på deras ekonomiansvarige utan delas med revisorn. Detta överensstämmer med vår tolkning av trygghet utifrån Carrington (2010), som förklarar att man använder revision som en försäkring då ansvaret för felaktigheter i bolagets bokföring överförs på revisorn. En anledning till att större företag skulle kunna tänkas motiveras till att avsäga sig revision är att

dessa ofta har en större ekonomiavdelning med fler kunniga inom redovisning, vilket medför en större ekonomisk kompetens. Det kan i sin tur leda till att man anser sig ha kompetens nog att själv upprätta en korrekt redovisning.

Ett annat perspektiv på *trygghet* får vi av majoriteten av respondenterna är att de ser revisionen som en trygghet genom att revisorn tar på sig ansvar för att företagen följer gällande lagar och normer. Detta är ett perspektiv vi inte tar upp när vi definierar begreppet trygghet. Om företagen själva skulle sköta redovisningen krävs det att de håller sig uppdaterade på lagändringar och andra förändringar, detta ställer stora kunskapskrav på ekonomiavdelningarnas personal. Denna trygghet skulle kunna ses som ytterligare en orsak till varför företag skulle välja att behålla revisorn vid en gränsvärdehöjning.

6.3 Legitimitet

Företag behåller revision för att de ser en reviderad redovisning som en kvalitetsstämpel som ger legitimitet gentemot samhället och företagets övriga intressenter.

Enligt FAR (2012) liksom Carrington (2010) har man revision för att ge företags finansiella rapporter tillförlitlighet vilket i sin tur ska leda till en ökad trovärdighet och därmed legitimitet gentemot företagets intressenter. En viktig grund för att ett företag ska kunna skapa legitimitet och upprätthålla den är att följa de lagar och redovisningsregler som reglerar hur företag ska upprätta sin redovisning. Revisionen tillför denna kompetens och legitimitet, vilket medför en kvalitetsstämpel för företaget. Dessa påståenden överensstämmer med åsikterna från samtliga respondenter som är eniga om att revisorn har en viktig roll när det gäller att uppdatera företaget kring nya regler och normer inom redovisning.

Flera respondenter tror att en reviderad årsredovisning har stor betydelse för relationen med deras intressenter, och ser det därför som ett motiv till att behålla revision om gränsvärdena höjs. De som förespråkar en reviderad årsredovisning menar, som teorin framhåller, att den skapar en ökad trovärdighet och därmed en kvalitetsstämpel för företagets finansiella information. På MCAD tror man att revision är helt avgörande för att intressenterna ska uppfatta företaget som trovärdigt. Vidare tror man att det skulle påverka legitimiteten negativt mot kunder, leverantörer och kreditgivare om revisionen avskaffades.

I intervjun med Trivector framhåller respondenten att revision innebär en kvalitetsstämpel som bolaget kan ha stor nytta av vid framtida behov av krediter. Bolaget tror att kreditinstitut värderar reviderade årsredovisningar högt och att den kan vara av vikt vid ratingsföretags bedömning av kreditbetyg. Vidare menar han också att revisionen har betydelse för att skapa trovärdighet vid nya samarbeten och kundkontakter. Respondenten på Netville instämmer då de anser att revision signalerar kvalitet, vilket är viktigt för dem då de arbetar med stora globala företag.

Representanten från Bernoulli skiljer sig däremot från övriga respondenter i sin åsikt då han inte tror att en reviderad redovisning spelar någon roll i relationen till deras kunder. Detta då merparten av kunderna finns i utlandet och därför inte har samma redovisningsregler.

När vi har pratat med intressenter i form av kreditinstitut, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten svarar de att de inte ställer krav på en reviderad redovisning för företagen. Om företagen själva har kompetens att sammanställa sin redovisning på ett tillförlitligt sätt utan att kvaliteten påverkas, anser intressenterna att detta är tillräckligt för att möta de krav som finns för rapportering. Här finns det alltså en missuppfattning mellan intressenter och företag vilket påverkar företagens inställning till att inte anpassa sig efter en eventuell höjning av gränsvärden.

Däremot antyder såväl SEB som Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten att de efter att lagförändringen kring revisionsplikt trädde i kraft har kunnat urskilja att kvaliteten på årsredovisningarna hos företag som valt bort revisionen har försämrats. Skatteverket ställde sig redan vid införandet av gränsvärdena år 2010 kritiska till reformen och det mesta pekar på att de är fortsatt negativa till oreviderade redovisningar då de har upptäckt att det medfört fler felaktigheter i det material de tar del av. Ekobrottsmyndigheten är negativt till en avskaffning då de sett tendenser som visar att risken för ekobrott ökar då företagen själva sköter sin rapportering.

Svensson (2003) kommer i sin undersökning fram till att kreditinstitut främst förespråkar revision med anledning av att det skapar bättre ordning i bokföringen, ökar tillförlitligheten och kvaliteten samt ger möjlighet till kontakt med en revisor. I vår intervju med SEB har vi sett tydliga tecken på att deras uppfattning av revision och dess nytta stämmer väl in på det Svensson (2003) identifierar i sin studie.

6.4 Anpassning

Företag anpassar sina redovisningsrutiner efter påtryckningar från externa intressenter, normer och förväntningar från samhället samt efter hur andra företag i branschen gör. Detta gör företagen främst i strävan att uppnå en ökad legitimitet och acceptans från sin omgivning.

Förväntningarna på företagen vid ett avskaffande av revisionsplikten är, från lagstiftarnas sida, att flertalet kommer att välja bort revision. Utifrån de intervjuer vi har haft med företag har det dock visat sig att så inte är fallet. Det har istället framkommit att majoriteten av företagen skulle välja att behålla revisionen, till stor del för att de anser att det finns krav från deras intressenter på revision samt att många intressenter ser det som positivt för trovärdighet och kvalitet. Vi finner stöd för detta i den institutionella teorin som säger att ett företag anpassar sig efter samhällets förväntningar för att upprätthålla och/eller skapa legitimitet. DiMaggio & Powell (1983) menar att beteendet kan förklaras av påtryckningar och krav från utomstående intressenter med starkt maktinflytande på företagets legitimitet, exempelvis kreditinstitut och Skatteverket (DiMaggio & Powell, 1983 s. 150). Upplevda påtryckningar från Skatteverket och kreditinstitut är något som vi i våra intervjuer med företagen funnit spela en betydande roll för dess inställning till revision.

Samtliga respondenter menar att de inte skulle påverkas av hur övriga aktörer inom branschen skulle agera om en höjning av gränsvärdena skulle komma att ske så att revisionsfriheten även skulle omfatta deras bolag. De anser att revisionen fungerar bra som den ser ut idag och att man inte skulle välja bort den även om man såg en trend att andra liknande företag gjorde det.

Att de inte skulle följa efter beteendet hos andra företag i branschen motsäger den mimetiska isomorfismen som DiMaggio & Powell (1983) urskiljer och som innebär att företag härmar och kopierar varandras redovisningsbeteenden. Detta för att passa in i samhället och upprätthålla företagets legitimitet genom att inte avvika för mycket från hur övriga i branschen gör. (DiMaggio & Powell, 1983 s.151)

Företagens inställning, att inte anpassa sig efter andra företags agerande och därmed inte välja bort revisorn vid en lagändring, skulle också kunna bero på att det finns en tröghet i organisationen och av tradition inom branschen skulle en förändring och anpassning till nya regler ta tid. Detta nämner Obradovac & Shatri (2013) i sin studie där de menar att tradition är något som kan ses som en bidragande orsak till varför företag väljer att ha kvar revision. Med det menar man att det i vissa branscher finns en oskriven regel att man ska använda sig av revisor, vilket leder till att många företag har kvar revisionen för att inte avvika från branschstandarden (Obradovac & Shatri, 2013 s. 57). Av det våra respondenter har framfört verkar detta däremot inte vara en bidragande orsak till att företagen skulle välja att behålla revisorn.

I den institutionella teorin förklaras den normativa isomorfismen vara en orsak till att företag väljer att anpassa sin redovisning. Det vill säga att företag anpassar sig efter de normer och regler som samhället och branschen förväntar sig av dem för att på så sätt upprätthålla och skapa legitimitet. Våra intervjuer visar att respondenterna är eniga om att de ser revisionen och revisorn som en viktig del i att uppdatera och förenkla för företaget att följa lagar och normer inom området. Dels av orsaken att de inte vill göra fel, men också för att skapa och upprätthålla trovärdighet för utomstående intressenter. Den normativa isomorfismen som DiMaggio & Powell (1983) förklarar som en orsak till att företag anpassar sin redovisning anser vi därmed går att identifiera på samtliga av de företag vi intervjuat.

6.5 Sammanfattning av analys

Sammanfattningsvis har våra antaganden om vad som påverkar företags val av att behålla revision överlag visat sig stämma väl överens med företags inställning till revision. Samtliga antaganden, förutom att företag skulle välja att anpassa sina redovisningsrutiner efter hur andra företag i branschen gör, har bekräftats.

Vi har även med hjälp av studiens analysverktyg kunnat identifiera vad företagen värdesätter med revision och vad som gör att de skulle välja att behålla den. Kontroll, trygghet och legitimitet har visat sig uppfattats som de viktigaste orsakerna till att företag vill behålla revision. Vår studie av företagen visar att revision som kontroll och trygghet främst är viktigt ur företagets eget perspektiv medan legitimitet snarare ses som en viktig orsak gentemot intressenterna i dess omgivning, exempelvis kreditgivare. Genom att revisorns granskning och kontroll av räkenskaperna medför trygghet för företagets ansvariga kan man tydligt se hur dessa två begrepp, som visat sig av stor vikt för företagen, till stor del hänger samman.

7. Slutsats

I detta avsnitt presenteras de slutsatser som vi kommit fram till. Vi svarar på frågan om Sverige gjorde rätt när de valde låga gränsvärden för revision samt ger förslag till vidare forskning.

Syftet med denna uppsats har varit att utreda och analysera konsekvenserna för svenska företag vid en höjning av gränsvärdena för revisionsplikten. Vidare ämnade vi undersöka hur Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut ser på en eventuell höjning av gränsvärdet.

Av de företag som vi har varit i kontakt med är samtliga eniga om att de inte kommer att avsäga sig revisorn om gränsvärdena höjs. Detta då nyttan med revision i deras fall överstiger kostnaden. Revision ses av företag som en försäkran genom att en utomstående part granskar och kontrollerar att redovisningen är korrekt. Det medför att man minimerar risken för att felaktigheter uppstår i redovisningen. Vi har också kommit fram till att revisorn har en viktig roll för att minska informationsgapet och förbättra kommunikationen mellan ledning och ägare i företag. Med revisorns kontroll och granskning ser företag en trygghet genom att den som upprättar redovisningen i företaget inte ensam bär ansvaret utan att det ansvaret delas med en extern och oberoende part.

Företags positiva inställning till revision har också visat sig vara av stor vikt på grund av att de vill kunna visa en hög trovärdighet gentemot sina intressenter. De anser att en reviderad årsredovisning medför en förbättrad kvalitet då den säkerställs och granskas av en extern oberoende part. Redovisningen skapar därmed legitimitet för företag gentemot omgivningen. Ytterligare en anledning till varför företag väljer att behålla revision är för att hålla sig uppdaterade kring rådande redovisningsregler. Det är viktigt då revision medför både kontroll och trygghet för företaget och försäkrar dem om att de gör rätt. Revision är också legitimitetsskapande då utomstående intressenter kan försäkra sig om att företags redovisning följer de redovisningsregler som finns.

Vår slutsats av intressenternas inställning till höjda gränsvärden är att de, trots att de inte ställer krav på reviderad årsredovisning, är negativa till ändringen. Detta då samtliga av dem anser att det är av stor vikt att årsredovisningarna visar på hög tillförlighet och kvalitet. Många av de företag som valt bort revision med de nuvarande gränsvärdena har visat på sämre kvalitet i sina finansiella rapporter. Med detta som bakgrund drar vi slutsatsen att Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut ställer sig negativa till att större företag, med mer omfattande och komplicerad redovisning, skulle få möjlighet att välja bort revision.

Slutligen, för att återkoppla till vår studies frågeställningar:

Valde Sverige rätt när de införde lägre gränsvärden än de som EU rekommenderade? Samt Hur ställer sig Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut till att fler svenska företag skulle undgå revisionsplikten?

Vår slutsats är att Sverige valde rätt när de satte de låga gränsvärden som gäller idag och att större bolag av flera olika anledningar behöver revision.

Vidare visar vår studie att Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och kreditinstitut har en negativ inställning till att företag skulle undgå revisionsplikten.

7.1 Förslag till vidare forskning

Förslaget om höjda gränsvärden är en fråga som regeringen ännu ej gjort närmare utredning på. Det innebär att det kommer att dröja en tid innan en eventuell höjning skulle komma att genomföras. Vi anser det därför intressant att om några år göra en studie liknande denna, om det är så att gränsvärdena höjs. Har företags inställning till revision förändrats?

Vår studie har varit av kvalitativ art där vi endast tillfrågat ett fåtal företag hur de värderar revision. Vi tycker därför att en intressant aspekt för fortsatta studier inom ämnesområdet skulle vara att göra en likartad studie, men där man istället gör en kvantitativ undersökning av företags inställning till revision och tillfrågar fler företag och eventuellt fler intressenter.

I vår studie har vi kommit fram till att företags inställning till revision till stor del beror på hur stor revisionskostnaden är i förhållande till deras omsättning och övriga kostnader. Vidare verkar större företag ha en säkrare inställning till revision jämfört med mindre företag. Samtliga respondenter i vår studie är stora bolag som ligger högt över de nuvarande gränsvärdena och därför anser vi att det skulle vara intressant att göra en undersökning där man istället tillfrågade företag som ligger precis ovanför de nuvarande gränsvärdena. Detta för att se om dessa lite mindre företag skulle se annorlunda på frågan jämfört med de större företag vi studerat.

8. Referenslista

Litteratur

- Andersen, Ib. (1998). *Den uppenbara verkligheten – val av samhällsvetenskaplig metod*. 1:13 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Artsberg, Kristina. (2005). *Redovisningsteori -policy och -praxis*. 2:2 uppl. Malmö: Liber AB.
- Broberg, A., Gullefors, B., Lundén, B & Ohlsson, G. (1999) *Revision – Praktisk handbok för revisorer i ideella föreningar, ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar*. 1:2 uppl. Uddevalla: Media Print.
- Bryman, Alan. (1997). *Kvantitet och kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. 1:14 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Bryman, A., & Bell, E. (2005). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 1:2 uppl. Malmö: Liber AB.
- Carrington, Thomas. (2010). *Revision*. 1:1 uppl. Malmö: Liber AB.
- Deegan, Craig & Unerman, Jeffrey. (2011). *Financial Accounting Theory*. Berkshire: McGraw-Hill Education.
- Diamant, Adam. (2004). *Revisors oberoende*. Uppsala: Författaren och Iustus Förlag AB.
- FAR Akademi. (2012). *FARs Samlingsvolym - Revision - 2012*. Stockholm: FAR Akademi AB.
- Freeman, R. E. (2010). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. Cambridge: University Press.
- Johannessen, Aspbjørn & Tufte, Per Arne. (2003). *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. 1:1 uppl. Malmö: Liber AB.
- Larsson, Claes-Göran. (2008). *Företagets finanser*. 1:4 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- May, Tim. (2001). *Samhällsvetenskaplig forskning*. 1:9 uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Patel, Runa & Tebelius, Ulla. (1987). *Grundbok i forskningsmetodik – Kvalitativt och kvantitativt*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Rienecker, Lotte & Stray Jörgensen, Peter. (2002). *Att skriva en bra uppsats*. 1:1 uppl. Malmö: Liber AB.

Artiklar

Andersson, Anders. (2011). Krav i paneldebatt - Hög gränsen för revisionsplikt. *Driva Eget*. Tillgänglig: Driva Eget.

Björkman, Camilla. (2013). UC: ”Högre kreditrisk för aktiebolag utan revisor”. *Driva Eget*. Tillgänglig: Driva Eget.

Halvarson, Ulf & Juhlin, Rolf. (1995). De flesta småföretagare vill behålla extern revision - även om den blir frivillig. *Balans*, (8-9). Tillgänglig: FAR Online.

Fritsch, Annika., Lundgren, Carola & Ribbestam, Steve. (2013). Debattpanelen – utvärderar tre år med frivillig revision. *Balans*, (9). Tillgänglig: FAR Online.

Svensson, Birgitta. (2004). Redovisningsinformation och kreditgivares bedömning av små och medelstora företag. *Balans*, (1). Tillgänglig: FAR Online.

Vetenskapliga artiklar

Blackwell, David W., Noland, Thomas R. & Winters, Drew. B. (1998) The value of Auditor Assurance: Evidence from Loan Pricing. *Journal of Accounting Research*, vol. 36, no. 1, ss. 57-70.

Chow, Chee W. (1982). The Demand for External Auditing: Size, Debt and Ownership Influences. *The Accounting Review*, vol. 57, no. 2, ss. 272-292.

Dillard, Jesse F., Rigsby, John T & Goodman, Carrie. (2004). The making and remaking of organization context: Duality and the institutionalization process. (2004). *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, vol. 17, no. 4, ss. 506-534.

DiMaggio, Paul J & Powell, Walter W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, vol. 48, ss. 147-160.

Eisenhardt, Kathleen M. (1989). Agency Theory: An Assessment and Review. *Academy of Management Review*, vol. 14, no. 1, ss. 57-74.

Seow, Jean-Lin. (2001). The Demand for the UK Small Company Audit – An Agency Perspective. *International Small Business Journal*, vol. 19, no. 61, ss. 62-79.

Tabone, Norbert & Baldacchino, Peter J. (2003). The statutory audit of owner-managed companies in Malta. *Managerial Auditing Journal*, vol. 18, no. 5, ss. 387-398.

Rapporter

Bolagsverket (2012). *Sämre kvalitet på årsredovisningar och fler förseningar*, Pressmeddelande 2012-08-16.

Norberg, Claes & Thorell, Per. (2005). *Revisionsplikten i små aktiebolag*. Stockholm: Svenskt näringsliv.

FAR. (2013, september) *Revisionsberättelsen – Startskottet för ett angeläget lärande*. Halmstad: Bulls Graphics.

Statliga utredningar och propositioner

Prop. 2009/10:204. *En frivillig revision*. (2010). *En frivillig revision*. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/14/43/17/bd6f4a23.pdf>

SOU 2008:32. *Avskaffandet av revisorsplikten för småföretag*: Stockholm: Justitiedepartementet.

SOU 2008:32. *Avskaffandet av revisorsplikten för småföretag*: Stockholm: Justitiedepartementet.

Uppsatser

Asp, Ebba & Lund, Victor. (2013). *Motiv till revision i små aktiebolag*. Uppsala Universitet.

Eriksson, Marlene & Nguyen, Felicia (2013) *Slopandet av revisionsplikten – Hur har lagändringen påverkat kreditgivning till småföretag?* Karlstad Universitet.

Hangell, Christian & Carlsson, Daniel. (2012). *Avskaffad revisionsplikt I Sverige – Hur ser småföretagare på revisionens värde I deras aktiebolag?* Uppsala Universitet.

Obradovac, Haris & Shatri, Qendrim. (2013). *Hur påverkar upplevd nytta av revision valet att anlita revisor i etablerade och nyetablerade bolag?* Höskolan Kristianstad.

Årsredovisningar

Bernoulli System Aktiebolag (2013). *Årsredovisning september 2012– augusti 2013*. Lund: Bernoulli System AB. Tillgänglig: Retriever.

MCAD Sverige AB (2013). *Årsredovisning juli 2012-juni 2013*. Lund: MCAD Sverige AB. Tillgänglig: Retriever.

Netville AB (2012). *Årsredovisning 2012*. Lund: Netville AB. Tillgänglig: Retriever.

Presis i Lund AB (2012). *Årsredovisning 2012*. Lund: Presis i Lund AB. Tillgänglig: Retriever.

Skånegårdar AB (2012) *Årsredovisning 2012*. Lund: Skånegårdar AB. Tillgänglig: Retriever.

Trivector Traffic AB (2012). *Årsredovisning 2012*. Lund: Trivector Traffic AB. Tillgänglig: Retriever.

Elektroniska källor

Bolagsverket. (2013). *Revisor – Aktiebolag*. Hämtad: 2013-12-08, från <http://bolagsverket.se/ff/foretagsformer/aktiebolag/starta/revisor>

Ekobrottsmyndigheten. (2013). *Ekobrottsmyndigheten – Om oss*. Hämtad: 2014-01-05, från <http://www.ekobrottsmyndigheten.se/om-oss/>

SEB. (2013). *SEB – Om oss*. Hämtad: 2014-01-05, från <http://www.sebgroup.com/sv/Om-SEB/>

Skatteverket. (2013). *Skatteverket – Om oss*. Hämtad: 2014-01-05, från <http://www.skatteverket.se/omoss/omskatteverket.4.65fc817e1077c25b832800015922.html>

Bilaga 1. Intervjufrågor till företag

- Vilken roll har du i företaget?
- På vilket sätt är du insatt i arbetet med företagets revision?
- Vem sköter företagets löpande bokföring?
- Vilken revisionsbyrå använder ni er av idag?
- Har ni en god relation till revisorn?
- Hur länge har ni haft samma revisor?
- Har ni kontinuerlig kontakt med er revisor?
- Har du kännedom om de gränsvärden som gäller kring revisorsplikten idag och hur de kan komma att se ut om gränserna höjs?
- Vad tycker du om sloandet av revisorsplikten?
- Tror du att ni fortsatt kommer använda er av revisor vid en ändring? Varför/ Varför inte?
- Kommer ni då att köpa in andra sorters redovisningstjänster än ni tidigare gjort?
- Vilket argument väger tyngst för er om ni skulle avskaffa revisorn?
- Har ni kompetens inom företaget som skulle kunna utföra det jobb revisorn gör hos er idag?
- Vad tror du att en reviderad årsredovisning har för betydelse för relationen till era intressenter?
- Hur tror ni att era intressenter (t.ex. kreditgivare, skatteverket, ägare) skulle reagera om ni avsåde er revisorn? Skulle exempelvis er kreditvärdighet påverkas? På vilket sätt i så fall? Negativt? Positivt?
- Har ni tät rapportering mot era ägare gällande företagets finansiella situation
- Har revisorn en viktig roll i relationen mellan ledning och styrelse i företaget?
- Om branschen i allmänhet tenderar att slopa revisor, skulle ni överväga att göra samma sak? Varför/Varför inte?
- Vad anser ni om nyttan kontra kostnaden med att ha revisor?
- Anser ni att revision är en trygghet för företaget? Varför/Varför inte?
- Förenklar revisorn och revisionen för er att följa lagar och normer?

Bilaga 2. Intervjufrågor till intressenter

- Har du kännedom om de gränsvärden som gäller kring revisorsplikten idag och hur de kan komma att se ut om gränserna höjs?
- Hur har ni märkt av den slopade revisionsplikten?
- Hur ställer ni er till en eventuell höjning av gränsvärdena?
- Vad tror ni att en höjning av gränsvärdena kommer innebära och hur ni kommer att påverkas av den?